

GŁOS NARODU

SOBOTA 15. KWIECZNIA 1922. NR. 87. — ROK XXX.	CENA Nru: w Krakowie i na prowincji 20 Marek.					CENY OGŁOSZEN	
	Przedpłata wynosi	w Krakowie z odnośnieniem	bez odnośniena	Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Za granicą	Przedpłata miesięczna dla naukowców i artystów	Zwyczaj. za mm.
	Miesięcznie	Marek 500	Marek 440	Marek 500	Marek 650	Marek 450	Mk 25

Redakcja (tel. Nr. 190) i Administracja (tel. Nr. 3344), Kraków, ul. św. Krzyża 11. — Drukarnia ul. św. Tomasza 35. (tel. Nr. 3344).

Warunki dla odbudowy Rosji.

Spory między p. Cziczernim a p. Barthou idą teraz na drugi plan wobec projektu ogromnej doniosłości, jaki wszedł na porządek dzienny Konferencji Genuńskiej, względnie jej podkomisyj politycznej. Jest to elaborat rzeczoznawców alianckich, formułujący warunki, na jakich Wielka Ententa zamierza wejść w stosunki gospodarcze ze Sowiecami i podjąć wspólnie z całą Europą „odbudowę Rosji”. Elaborat ten, opracowany w Londynie i trzymany dotąd w tajemnicy, wytacza odrazu przed Konferencją cały problem rosyjski, dla rozwiązania którego zwołano właściwie ową naradę. Tem samem Konferencja wchodzi w krytyczny etap swych prac. W najbliższych dniach, zdecydują się jej losy.

Warunki ekspertów (dodajmy odrazu, że rząd francuski według swych kilkakrotnych oświadczeń nie czuje się nimi związany) są jasne, logiczne i wprost konieczne. Jeśli kapitał zagraniczny ma angażować się w kraj, pozabawionym jakiegokolwiek ustawodawstwa cywilnego, normalnego i niezawisłego sądownictwa i prymitywnych swobód obywatelskich, jakim jest dzisiejsza Rosja. Cały świat — poza Rosją — posiada ustrój indywidualistyczny i ten ustrój tworzy jakby atmosferę, w której żyje i rozwija działalność gospodarczą wsłoneczniony człowiek. Dokądkolwiek ten człowiek idzie, musi tę atmosferę znaleźć, jeśli ma rozwinięć się tam i działać. W Rosji, według prawa, tej atmosfery swobody, osobistego zainteresowania w produkcji, współzawodnictwa, pewności prawnej i t. d. niema wcale, lub jest istniejące, to albo w niedostatecznej gęstości, albo jej był jest bezprawny. A zatem przedsiębiorca europejski, jeśli ma odbudowywać Rosję, musi do niej wnieść tę atmosferę. Znaczy to, że ten przedsiębiorca musi żądać zapewnienia dla siebie, swoich pomocników i swych kapitałów pełnej swobody ruchu i działania, regularnego sądownictwa, słowem tych wszystkich prawnych warunków, które posiada u siebie w domu.

Ale to właśnie prawne warunki, tak dla nas naturalne, tworzą w oczach bolszewików „ustrój kapitalistyczny”, który oni u siebie zniesli, który namietnie nienawidzą i zwalczają w całym świecie. Ustrój, przed powrotem którego do Rosji bronią się całym okrucieństwem czerezwyczałek, ezekucyj i najbardziej wyrafinowanego teroru. I oto wprowadzenie tego ustroju do Rosji proponują teraz — eksperci aliancy. Co prawda ustrój ten obowiązowałby tylko u dwojga z o z i e m e ó w i e h przedsiębiorstwa, a nie reszta Rosji, ale łatwo zrozumieć, jakim strasznym niebezpieczeństwem byłby on dla komunistycznej Rosji. Wprowadzenie prywatnej własności ze wszystkimi jej następstwami oraz osobistej, nienaruszalnej wolności dla cudzoziemców w Rosji byłoby stwierdzeniem przed 130 milionami Rosjan bankructwa komunizmu i zupełnym zdruzgotaniem autorytetu Sowieców. Byłaby to równocześnie dla Rosjan niepokonalna pokusa do obalenia komunizmu. W oczach patriotów rosyjskich owe przedsięwzięcie miałyby charakter kompanii kolonialnych ekspluatujących Rosję. Taki nienaturalny związek dwóch ustrojów społecznych na jednej ziemi: indywidualistycznego i komunistycznego, nie trwałby długo. Jeden z nich musiałby ustąpić.

Dlatego to delegacja sowiecka nie zgodzi się na warunki ekspertów. Nie zgodzi się i na wprowadzenie sądownictwa niezależnego od rządu, na siedziby nieusuwalne, na kodyfikację praw, na osobne Trybunały dla cudzoziemców, na zastosowanie praw obcych w Rosji i szeroka protekcja konsularna obcych obywateli. Faktownie winno być ich z pod władzy Lenina i Trockiego. Może zgodzić się na spłatę carskich długów, na odszkodowanie strat obcych oddanych na Komisję Długów rosyjskiego i inne finansowe zobowiązania, zgodzi się na nie w w i e l a, by ich nie dotrzymać. Ale wszelkie prawne warunki odrzuci, bo one narzucają system komunistyczny.

I oto dochodzimy do punktu saliens całej kwestji. Postawione zostało pytanie: czy w ogóle odbudowa komunistycznej Rosji przez indywidualistów, czy nie w Europie jest możliwa?

Konferencja Genuńska ma dać na to odpowiedź. Sowieci w ostatnich miesiącach przeprowadzili szereg „reform”, by wyjść na spotkanie „kapitalizmowi”. Ale niedawno ogłosili, że ten ich „odwrót strategiczny” został już zakodzony. Obecnie Aliancje żądają od nich dalszego odwrotu i to tak dalekiego, że mo-że zamienić się w katastrofę. Konferencja genuńska staje się niesłychanie zajmująca.

Barthou zażądał wycofania przedstawicieli Niemiec z komisji politycznej, gdyż Niemcy odpowiedzieli odmownie na notę Komisji reparacyjnej, skutkiem czego Alianci będą musieli stosować wobec nich represje. L. George odparł to żądanie i Barthou je cofnął. Delegat francuski chciał zapewne tylko jakożycie czysto formalny protest, a nie faktycznie usuwać Niemców od współpracy w komisji. Ten protest zaznacza, że Francja, współpracując z Niemcami, nie wyraża tem samem swej zgody na nierzetelną i podstępą politykę Niemiec w sprawie odszkodowań!

P. Jan Stecki pisze o drze Kierniku w „Kur. Warsz.”: „Jakże ocenił dr Kiernik, kierownik jednego z najważniejszych urzędów gospodarczych Rzeczypospolitej — wysokie interesy zbiorowe? dorobek narodu? jego bogactwo? „Ja nie jestem od produkcji rolniczej” — mówił — „niech sobie o niej myśli minister rolnictwa”.

„Nie dalej, jak kilka tygodni temu, wyzwalając jednemu z prezesów okręgowych, że nie potrafił przeprowadzić w swej komisji wyłączenia pewnych dóbr o bardzo wysokiej kulturze rolniczej, wydanej hodowli, oraz daleko posuniętem uprzemysłowieniu, na skromną tegoż uwagę, że w majątku jest przecież kilka zakładów przemysłowych, które runęłyby przy parcelacji, odpowiedział: „Jak zbudowali te fabryki, tak mogą je rozbierać”.

Najbliższych zaś współpracowników swoich wychowywał w takiej arogancji i lekkożylności, że jeden z nich, zapytany w toku narady urzędowej o motywy wyłączenia danego majątku, pozwolił sobie na posiedzeniu oficjalnem odrzec: „Taka jest nasza fantazja”.

Porozumienie w sprawie G. Śląska

Genewa. P. A. T. (Havas). Przedstawiciele Polski i Niemiec do rokowań górnośląskich osiągnęli porozumienie w kwestji likwidacji majątku niemieckiego na polskiej części Górnośląska, wobec tego arbitraż prezydenta Calocadera nie będzie już potrzebny.

Przeciw Gdańska przeciw kosztom okupacji.

Gdańsk. P. A. T. Senat gdański wystąpił do Rady ambasadorów notę protestującą przeciwko żądaniu Francji i Anglii zapłacenia przez Gdańsk kosztów okupacji w kwocie 400 milionów marek niemieckich. Senat gdański powołuje się prztem na konstytucyjną gdańską, uznaną przez państwa sprzymierzone, która nie pozwala na nakładanie na wolne miasto Gdańsk ciężarów, przekraczających zdolność płatniczą Gdańska.

GDANSK PRZYTLUKIEM DLA MONARCHISTÓW ROSYJSKICH.

Warszawa. (Telef. wł.) Prasa gdańska nie tak niezadowolona z powodu napływu do Gdańska monarchistów rosyjskich, wydalonych z Polski. Uważa ona ten fakt za intrygę ze strony Polski, ażeby przedstawić Gdańsk jako schronisko i siedzisko monarchistów rosyjskich i spowodować w ten sposób interwencję Ligi narodów.

NIEMCY ZWRACAJĄ POLSCE INWENTARZ ZYWY.

Warszawa. (Telef. wł.) Na mocy umowy komisji rewizyjnej polskiej w Wiesbaden Niemcy mają zwrócić Polsce 35.000 koni i 100 ogierów. Rada ministrów przekazała ogier na własność zarządowi stadnin państwowych.

Uposażenie oficerów.

Warszawa. (Telef. wł.) Na naradzie między min. Michałskim a min. Sosnkowskim ustalono wysokość uposażenia dla osób wojskowych, które ma wynosić 110.000 dla kapitana a 120.000 dla majora. Dla oficerów obarczonych rodziną spodziewane są również dodatki.

NADZWYCZAJNY KOMISARZ DO WALKI Z DROŻYZNĄ.

Warszawa. (Telef. wł.) Nadzwyczajnym komisarzem do walki z drożyzną zostanie prawdopodobnie mianowany min. Michałski, który sobie dobierze p. Schleichera Filipa, b. wicepr. m. Lwowa jako zastępcę.

O komunikację poczt-telegr. z Kownem.

Warszawa. P. A. T. Ministerstwo spraw zagranicznych otrzymało depeszę od litewskiego ministerstwa, według której litewska dyrekcja poczt i telegrafów jest gotowa nawiązać z polskim ministerstwem poczt i telegrafów komunikację pocztową i telegraficzną bezpośrednio lub za pośrednictwem innego państwa, skoro tylko zostanie zawarty układ polityczny pomiędzy rządem polskim a litewskim.

Pogłoski o zaostrzonej sytuacji w Genui

Genewa. (A. W.) „Chicago Tribune” donosi, że wypadki ostatnich 24 godzin zaostrzyły bardzo atmosferę w Genui. W kołach dyplomatycznych ma się mówić nadto o możliwości zerwania konferencji. Nastrój we Francji jest pełen niepokojów. Niepokój ten pozostaje w związku z niemiecką notą reparacyjną, z eksplozją w Gliwicach i z żądaniem delegacji rosyjskiej w Genui, by omawiać sprawę rozbrojenia Francji, wreszcie z możliwością poruszenia w Genui zagadnień reparacyjnych.

Genewa. (A. W.) Z kół delegacji francuskiej dowiaduje się korespondent „Tempsa”, że trudności dla Francji rozpoczęły się w niedzielę. Zachodzi obawa, że zwiększą się one jeszcze. Francja poczyniła już ustępstwa, w razie gdyby jednak żądano od niej dalszych ustępstw, delegacja francuska cofnie się, zwłaszcza gdyby groziło niebezpieczeństwo rewizji traktatów pokojowych przez konferencję. W „Echo de Paris” omawia nawet Pertainx możliwość natychmiastowego odwołania z Genui delegacji francuskiej.

Barthou przeciw Niemcom.

Rzym. P. A. T. Radio. Na środowym posiedzeniu komisji politycznej w Genui francuski delegat Barthou ponownie wystąpił, po raz pierwszy oficjalnie, przeciw Niemcom. Barthou oświadczył, że w nocy otrzymał od Poincarego pewne wskazówki, aby żądać wyłączenia Niemiec z komisji politycznej ponieważ już zapadło rozstrzygnięcie komisji reparacyjnej przeciw Niemcom w maju po upływie terminu przedstawianego rządowi niemieckiemu, należy oczekiwać wspólnych kroków Francji i Belgii przeciw Niemcom. Niemcy przez to rozstrzygnięcie zostały uznane za wyłamujących się z układu. Po energicznej replice L. George'a, który odrzucił te żądania z pogórką, że raczej odjedzie do Londynu, Barthou cofnął wniosek na swoją osobistą odpowiedzialność.

Stanowisko L. George'a.

Warszawa. (Telef. wł.) „Dziły Chronicle” pisze, że rozbrojenie jest clem polityki L. George'a, lecz, że do tego celu dąży inną drogą, niż to uczynił Cziczerni. Nie należy przypuszczać, ażeby Lloyd George był zbyt przychylny usposobiony dla delegacji sowieckiej. Pragnie on uregulować wszystkie sprawy, znajdujące się na porządku dziennym zjazdu genuńskiego pod kątem widzenia ogólnoeuropejskim i dlatego stara się o pozyskanie dla tej idei wszystkich uczestników zjazdu, nie wyłączając sowieków. „Morningpost” krytykuje Lloyd George'a i zarzuca mu, że żąda stanowisko zbyt pobłażliwe dla Niemiec i sowieków. Natomiast „Westminster Gazette” krytykuje delegację francuską z powodu jej twardego stanowiska w sprawie uznania rządu sowieckiego.

Henover. P. A. T. Radio. Angielski francuz ekarbu Horne demantuje oficjalnie wiadomość

Memoriał rzeczoznawców londyńskich

Genewa. P. A. T. Londyński raport rzeczoznawców, rozdany wczoraj członkom podkomisyj politycznej, a mający służyć za podstawę do dyskusji nad sprawą rosyjską — na wstępie wskazuje na to, że odbudowa Rosji zależna będzie w znacznej mierze od współdziałania w przedsiębiorstwach handlowych i przemysłowych przedsiębiorców zagranicznych na co potrzebne są odpowiednie gwarancje. Sowieci będą musieli znać zobowiązania dawnego rządu rosyjskiego wobec państw obcych i obywateli tych państw. Kwestja, czy i o ile nowe państwo, powstałe na terytorjum dawnego cesarstwa rosyjskiego i obecnie uznane, będą musiały przyjąć na siebie część długów rosyjskich — jako kwestja przewidziana w różnych traktatach jest kwestją polityczną, której rozstrzygnięcie zależy tylko od porozumienia między zainteresowanymi rządami.

W dalszym ciągu raport postanawia, że sowieci będą musieli znać zobowiązania finansowe wszystkich władz lokalnych (samorządów), oraz przedsiębiorstw użyteczności publicznej wobec państw obcych i obywateli tych państw.

Sowieci dalej przeciwnie muszą odpowiedzialność za straty i szkody materialne, poniesione przez obywateli obcych. W powyższe wyłączone wypadkach odpowiedzialność rządu sowieckiego zostanie ustalona przez Komisję Długów Rosyjskiego i mieszaną Trybunały rozjemcze. W skład Komisji Długów Rosyjskiego, która ma być powołana do życia, wjdą członkowie mianowani przez rząd rosyjski, oraz członkowie mianowani przez inne państwa. Komisja miałaby za zadanie między innymi uregulować sprawy utworzenia mieszanego Trybunału rozjemczego i zajmowałaby się również wypuszczeniem w obieg nowych obligacji rosyjskich, które wydawane byłyby w zamian za dawne papiery rosyjskie.

o przypisywaniu Lloydowi Georgowi projektu 10-letniej przerw w zbrojeniach.

Zabiegi Rathenau'a.

Paryż. (A. W.) Korespondent „Echo de Paris” donosi z Genui, że Dr Rathenau czyni starania u koalicjantów, by problem reparacyjny oprowadzić pod obrady konferencji. Dotychczas nie znalazł on w tym względzie posłuchu. Jest natomiast prawdopodobieństwo, że konferencja będzie rozważała i względni prawdopodobnie proponować niemiecką w sprawie pożyczki międzynarodowej dla Niemiec, która to propozycja została przez delegatów niemieckich przedłożona w obszernym memoriale komisji gospodarczej.

MIN. NARUTOWICZ W PODKOMISYJI TRANSPORTOWEJ.

Genewa. (A. W.) Posiedzenie komisji dla spraw transportowych odbyło się dziś. Komisja ta wybrała podkomisję złożoną z 13 członków, do której prócz przedstawicieli państw zwolujących konferencję Niemiec i Rosji, weszli przedstawiciele Polski (minister Narutowicz), Rumunii, Szwajcarii, Portugalii i Austrii. Przewodniczącym tej komisji został wybrany delegat belgijski Theunis.

FINANSOWY PROJEKT VANDERLIPA.

Warszawa. (Telef. wł.) Vanderlip po jednym z najbliższych posiedzeń podkomisyj finansowej uzasadni swój projekt co do sposobu udzielenia finansów europejskich, zwłaszcza w Europie wschodniej. W odpowiedzi na zapytania dziennikarzy Vanderlip oświadczył, że przybył do Genui w charakterze czysto prywatnym i przedstawił swój projekt zjazdu genuńskiego jako wyłącznie osobisty punkt widzenia.

Spodziewany przyjazd Poincarego i Lenina

Rzym. P. A. T. (Wied. B. kor) „Giornale d'Italia” donosi z Genui, że w willi Raggio przygotowywane są apartamenty dla Poincarego, którego przybycie oczekiwane jest wkrótce. Spodzi wane jest również przybycie Lenina. Natomiast Take Jnescu opuścił z powodu gorączki tyfoidalnej Genuę i wyjechał do Rzymu. Także L. George wybiera się do Rzymu w czasie świątecznej przerwy w pracach, gdzie ma prosić Papieża o audiencję. Król włoski Wiktor Emanuel zamierza w najbliższym czasie złożyć konferencji oficjalną wizytę.

DELEGACJA SAARY I ANGORY.

Warszawa. (Telef. wł.) Do Genui przybyła delegacja Zagłębia Saary, a także delegacja rządu angorskiego.

KOSZTA KONFERENCYI.

Genewa. (A. W.) Koszta konferencji w Genui obliczają na 30 milionów franków. Obrachunki z pojedynczymi państwami, biorącymi udział w konferencji, nastąpią później.

Stanowisko prawne cudzoziemców.

- 1) Zapewnienie cudzoziemcom swobodnego wjazdu do Rosji i wyjazdu z niej.
- 2) Cudzoziemcy powinni być wolni od wszelkich pożyczek przymusowych i swoistych obciążeń.
- 3) Swoboda komunikacji pocztowej, telegraficznej i radiotelegraficznej.
- 4) Cudzoziemcy mają mieć zapewnioną wolność handlu, zajęcia i fachu — bez żadnych ograniczeń.
- 5) Wolność przejazdu dla cudzoziemców.
- 6) Prawo rekwiizycji ma być ograniczone w stosunku do cudzoziemców do wypadków wyjątkowych. W wypadkach tych powinna nastąpić natychmiastowa wypłata odszkodowania.
- 7) Cudzoziemskie Tow. handlowe mają posiadać takie same prawa handlowe, jak poszczególnie jednostki.
- 8) Tow. handlowe i handlowcy zagraniczni nie będą opłacać żadnych wyższych podatków, niż to, jakie będą opłacać przemysłowcy rosyjscy.
- 9) Cudzoziemcy, przybywający do Rosji, by zajmować się w niej fachem, handlem lub przemysłem, będą mieli prawo swobodnego prowadzenia żywności i narzędzi do użytku osobistego oraz robotników cudzoziemskich i rosyjskich, pracujących w ich przedsiębiorstwach.
- 10) Paszporty wydawane przez władze rosyjskie cudzoziemcom winny zapewniać okaziełowi swobodę osobistą, oraz swobodę zajmowania się przemysłem, handlem, fachem i zajęciami specjalnymi.
- 11) Żadne rewizje w mieszkaniach i zakładach zamieszkałych przez cudzoziemców, ani aresztowania nie mogą mieć miejsca, inaczej, jak za zgodą i w obecności odnośnego konsula.
- 12) Wyroki ogłoszone przez Trybunały rosyjskie w drodze postępowania karnego przeciw cudzoziemcom mogą być wykonywane tylko za zgodą konsula.
- 13) Represje w stosunku do cudzoziemców, muszą być ograniczone do wydalenia za granicę pod warunkiem uzyskania na to zgody konsula.
- 14) Podatki, opłaty i inne należności, obciążające handel, przemysł i profesje cudzoziemców, nie mogą przeszkodzić normalnemu oprocentowaniu kapitału włożonego w inwestycje.

Delegacja sowiecka wobec memoriału rzeczoznawców.

Warszawa. (Telef. wł.) Specjalny korespondent „Vossische Zeitung” podając szczegóły, wywiadu z Cziczernim donosi, że godzi się on z opinią rzeczoznawców międzyalianckich, iż odbudowa gospodarcza Rosji jest uzależniona od kapitałów i pracy państw obcych, oraz że podstawą gospodarki rosyjskiej jest rolnictwo. Odbudowa rolnictwa rosyjskiego przy pomocy kapitałów obcych jest możliwa tylko przy dobrej woli ze strony Rosji. Warunkiem odbudowy Rosji jest utworzenie rosyjskiej komisji długów z członków mieszanym, z przewodniczącym na czele, wybieralnym albo wyznaczonym przez Ligę narodów. Według projektu rzeczoznawców międzyalianckich denotyty sowieckie, złożone w bankach zagranicznych, mają być użyte na pokrycie długów rosyjskich i temsamem oddane do rozporządzenia rosyjskiej komisji długów, która miała prawo wydawać własne obligacje, mające zastąpić wydaną już pożyczkę rublową Krassin oświadczył, że warunki rzeczoznawców międzyalianckich naruszają niezawisłość wielki go mocarstwa, które zdolało utrzymać swą suwerenność pomimo niezdolności uciągliwej wojny i przewrotu wewnętrznego. Część tych warunków godziła prosto w samodzielny byt Rosji. Joffe wypowiedział jeszcze ostrzejszą krytykę, podnosząc, że warunki w sprawie sądownictwa mogłyby być ustalone tylko w przeświadczeniu, że Rosja jest państwem barbarzyńskim, gdzie niema żadnej gwarancji bezpieczeństwa.

Berlin. (A. W.) Ze źródeł miarodajnych donoszą, że delegacja sowiecka, zaraz po doręczeniu jej memoriału ekspertów londyńskich, zawiadomiła przydzium konferencji, że jako podstawę do dalszych pertraktacji nie może uważać uchwał londyńskich ekspertów. Wobec tego oświadczenia sowieków należy uważać dzisiejszy dzień obrad w Genui za bardzo krytyczny.

PAŃSTWA NEUTRALNE ZA ODRÓCZENIEM UZNANIA SOWIETÓW.

Paryż. P. A. T. (W. B. K.) Jeden z delegatów państw neutralnych za konferencji w Genui oświadczył wobec przedstawiciela „Petit Parisien”, że państwa neutralne w większości swej są za tem, aby odrzucić uznanie rządu sowieckiego. Jakkolwiek wypadnie decyzja konferencji, nie może ona tworzyć zobowiązania, wiążącego państwa neutralne, albowiem uznanie takie jest w pierwszej linii aktem suwerenności danego kraju.

Tupet p. Witosa.

„Dziś” nie traci tupetu wobec wykrycia panamy dojdźkiej. Z całym cynizmem oświadczając, że obalenie p. Kiernika jest „zamachem na reformę rolną”. Sam p. Witosa zabiera w „Piaście” głos, by w dramatycznych obrazach przedstawić ów zamach klerykałów, endeków i innych „wrogów ludu” (przeciw p. Kiernikowi głosowało także łowicowe „Wyzwolenie” i Stupiszczyca). Pisze prezes P. S. L.

„Przygotowując tę kampanię, chciano odwrócić uwagę i dlatego chwyceno się sprawy. Dajlid, a więc sprawy nie z reformą rolną wspólnego nie mającej, dlatego niemiemu dotąd prezowski Najwyższej Izby Kontroli kazano przemówić, zgwałcono poprostu starca, każąc mu odczytywać w Sejmie brednie, jako świętość nieetykalną, zlanano regulamin i zwyczaj, a nawet przepisy konstytucyjne”.

Ale — zapewnia p. Witosa — „dr. Kiernik otoczony teraz został jeszcze większym naszym szacunkiem”, a „masy ludowe nie dadzą tak łatwo pozabawić się ani prawa ani ziemi...”

Ze ci piastowcy i ich żydowscy wspólnicy, którym prezesa p. Kiernika w G. U. Z. umożliwiła spekulację dojdźką i napełnienie sobie kieszeni milionami, szczerze są oburzeni na obalenie p. Kiernika, w to chętnie wierzymy. Drugich Dojdźki bowiem nie będą mogli teraz nabyć. Ale „masy ludowe” są jeszcze zbyt uczciwe, by miały się solidaryzować z Dojdźkami, kupować za zezwoleniem Urz. Ziemińskiego móg ziemni na 6.000 a w kilka miesięcy sprzedawać go po 120.000 marek, by uniemożliwić chłopom zakupno, następnie majątek, który jako własność obywateli niemieckiej powinieli być na podstawie ustawy z 15 lipca 1920 r. iść na cele reformy rolnej, sprzedawać w ręce prywatne za 450 milionów — jak mówiono w Sejmie, t. j. ze zyskiem czystym 275 milionów marek, jest to cyniczne właśnie pogwałcenie reformy rolnej, której zapalonym obrońcą mieni się p. Witosa. Dr. Kiernik, który w swoim okręgu partyjnym i w okręgach swych przyjaciół partyjnych chce wywłaszczyć (za 35% wartości) całą niemal wielką własność, nie troszcząc się nawet o kolejność przewidzianą w ustawie, pozwolił Bankowi Pol.-Amer. sprzedać tysiące morgów po cenach spekulacyjnych.

Kto był podpisany na dokumencie założycielskim tego Banku? Dr. Kiernik, dr. Bardel, Bryl, Rączkowski i Bobek.

Kto był głównym kapitalistą Banku? Żydowski finansist: Fussmann i Kenner. Kto był w tym czasie prezesem G. U. Z.? Dr. Kiernik, dzisiaj wybrany wiceprezesem Klubu P. S. L.

To są fakty, których najzuchwalszy tupet p. Witosa nie zakryje przed opinią publiczną.

Francja katolicka.

I. W pierwszych zaraz latach wojny wieleśmy czytali, że we Francji nastąpiła wielka zmiana pod względem religijnym, że zmiana ta obejmowała wszystkie warstwy społeczeństwa, zarówno żołnierzy w okopach, jak też szerokie warstwy po miastach i wioskach w spokoju pracujących. Tłumaczono, że wojna i niebezpieczeństwo pociągnęły wszystkich, by szukać pomocy u Tego, który jest Panem narodów, i w którego ręku są losy każdego. Tłumaczenie to okazało się niesłuszne, a przynajmniej nie całkowite. Wprawdzie mówi przysłowie: gdy trwoga, to do Boga, — ale czasy i warunki wojenne były raczej podłożem, a nie przyczyną zasadnej zmiany w duszy francuskiej. Przyczyną tej zmiany szukać trzeba głębiej.

Mają znanymi Francję przedwojenną. Na podstawie faktów zaszłych tam w ostatnich latach przed wojną, jak wypędzenie zakonów, rozdział Kościoła od państwa, usunięcie religii ze szkolnictwa, mniemano się ogólnie, że Francja była antyreligijna. Nie można zaprzeczyć, że legioniści byli takimi, co antyreligijnie byli usposobieni, tak samo, jak i u nas jest ich nie mało, choć kraj cały jest naogół katolicki. Ale społeczeństwo francuskie w swej jakby istocie było gromadnie religijne i katolickie. Ci, co byli katolikami, byli nimi z przekonania i z całą świadomością. Religija, katolicyzm były dla nich nie formą, jak to gdzieś indziej np. u nas bywa, ale treścią i zadaniem życia. Świadomość zaś i głębokie zrozumienie pociągały za sobą praktykowanie. Kto przyznawał się do katolicyzmu, był katolikiem praktykującym. A w takich warunkach jednostka uświadomiona siewiódł więcej znaczą, aniżeli tysiące takich, co się uważają za katolików, ale są albo obojętnymi albo swój katolicyzm traktują, jak pewną formę, potrzebną w niektórych wypadkach życiowych.

Liczba Francuzów-katolików mogła być nawet mała, ale ta mała liczba uświadomionych mogła spełnić rolę Apostołów. I spełniła. Francuzi katolicy zdobyli się na wielki wysiłek w początkach wojny, rozpoczęli wielką i szeroką akcję religijną, byli wszędzie: w okopach, na polach bitew, w szpitalach, obozach, słowem wszędzie, gdzie mogli działać... i ta właśnie ich akcja święciła wkrótce tryumfy.

Odrodzenie katolicyzmu we Francji należy przypisać samym katolikom francuskim tj. ich planowej i energicznej działalności na wszystkich polach... To ich niezaprzeczone zasługa. Katolicy francuscy wyszli z wojny liczebnie i moralnie zwycięzcy. Ale odniesione zwycięstwo nie zaślepilo ich. Doskonale zdawali sobie sprawę, że jeszcze większe trzeba usiłowanie czynić; bo szlachetnie sądzą, że nie dosyć jest chwycić w dłonie sztandar zwycięzki, ale ponadto trzeba odnieść zwycięstwo wyższymi — jak również nie dosyć odnieść zwycię-

cięstwo na jednym polu, trzeba być zwycięzcą we wszystkich dziedzinach ducha.

I przynależało im, że do tego drugiego zwycięstwa katolicy francuscy nadzwyczaj dzielnie się zabierają i przygotowują. Gdy w innych krajach jest powolno po burzy uspokojenie, we Francji można stwierdzić niebawymi rozmach w pracy na każdym polu życia religijnego i społecznego.

Co dokonali, co robią i co mają zamiar przeprowadzić, — wypowiadają w wydawanym już od trzech lat t. zw. Almanachu katolickim. Jest to sprawozdanie z życia i pracy katolickiej we Francji, a zarazem doskonały i kompletny informator o wszystkim, co dotyczy działalności towarzystw i związków katolickich, jak również osób, co żyją w nich udział biorąc.

Można dlatego, że w Almanachu zebrane jest wszystko razem, że podany jest w nim całkowity obraz życia katolickiego we wszystkich jego przejawach, ale przegladanie i czytanie Almanachu wywołuje ogromny podziw i zdumienie, — zarówno nadzwyczajnej energii katolików francuskich, jak niemiełej zachwyt, że tylko tyle mogli oni dokonać, tyle oni mają.

Pomijam sprawy, które mają charakter tylko dorocznego sprawozdania z ubiegłego roku lub przypomnień na rok bieżący o rozmaitych rocznicach. Chcę zwrócić uwagę czytelników przede wszystkim na to, obawy życia katolickiego, które są rezultatem celowych usiłowań, aby życie katolickie we Francji rozbudzić i niem odpowiednio pokierować.

Najbardziej uderza i zasługuje na naszą uwagę — życie naukowe we Francji, oparte na religii lub ją czynnie szerzące. Sprawozdawca p. Morieral powiada: „nadzwyczajny fakt spłonia się w oczach naszych, a mianowicie jesteśmy świadkami początków wieku literatury francuskiej”. I dotychczas byli pisarze katolicy, ale było ich względnie mało, i dlatego nie odgrywały oni wielkiej roli, na życie nie wywierali wpływu. Jakże zmieniły się warunki w ostatnich czasach pod tym względem! Dziś we Francji cały już szereg pisarzy, poetów i literatów występuje wyraźnie — bez żadnej osłony i maski — pod hasłem katolickim, w najrozmaitszych rodzajach literackich głoszą i szerzą idee katolickie. W dziedzinie powieści — nazwiska szeroko we Francji znane: P. Bourget, którego prace mają charakter apologetyki doświadczalnej; H. Bordeaux, Rene Bazin, występujący przeciwko spoganieniu obyczajów w społeczeństwie (Les Noelles, L'Isolo, Donatienne); P. Renaudin (Silhouettes d'humbles, Les champion); L. Bertrand (Sanguis martyrum, L'infante); A. Godard (Le fleur); L. Dimier etc., których kierunek nazywany jest realizmem chrześcijańskim.

Szerog innych pisarzy, jak A. Beaunier, Fr. Mauriac, M. Brillant etc. uwzględniają w swych pracach religijno-filozoficzne idee. — Poczyta francuska jeszcze więcej stoi pod hasłem odrodzenia religijnego. Wśród poetów — wybitniejsi P. Claudel, którego porównują z poetami odrodzenia, a którego poezja tak jest przejęta katolicyzmem, że bez religii owa by nie istniała; L. Le Cardonnel, Fr. Jammes, M. du Plessy, K. de Saint-Cyr, L. Piza, L. Leclerc, L. Lateque etc., a do nazwisk tych trzeba dodać jeszcze szereg poetek kobiecych, jak to F. Faure-Goyan, J. Termier, H. Charvasson, M. Noel etc.

Wśród krytyków literackich — J. Goyan, v. Giraud, J. Michaut, A. Cherel, H. Broumand. Powiada dawniej, że walka między wiarą i niewiarą stoczy się we Francji w dziedzinie filozoficznej lub religijnej, tymczasem okazuje się, że literatura piękna pierwsza wystąpiła do walki. Ten liczny poczet pisarzy i poetów, którymi dzisiaj Francja poszczęścić się może, napewno przyniesie zupełna zwycięstwo dla ideałów katolickich. Literatura bowiem piękna jest bardzo do tego skutecznym środkiem; sięga on na najszerszych warstwach społeczeństwa.

Nie mniejszą działalność rozwija prasa katolicka. W samym Paryżu z codziennych wydawnictw wychodzą: La Croix, La Libre Parole, L'Echo de Paris, Le Gaulois, Le Figaro, Le journal des Debats, L'Action Française, a tygodników, dwutygodników, miesięczników i kwartalników, „poświęconych rozmaitym zagadnieniom życia religijnego, społecznego naukowego, literackiego etc. jest z górą 70, — i oprócz tego również znaczna liczba na prowincji. Ks. Jaski.

Z państwa „klidu a porzadku”.

Cieszyn, 11 kwietnia. Rząd czeski ogłosił za pośrednictwem Pata, że nakazał zwrócić polskie budynki szkolne odebrane w czasie plebiscytu. Zapominano tylko, że wiele szkół zamknięto po plebiscytcie, albo je w r. 1920 i 1921 rozpedziły bojówki „pałkarzy”. Próbuje się dziś zwracać niektóre budynki, ale... bez inwentarza, bez zwrotu uszkodzono za zniszczone budynki, a często z zakwaterowaną przez gminy ludnością (np. bursy gimnazjalna w Orłowej).

Oczywiście niema już mowy o zwrocie budynków, zabranych po plebiscytcie, a tem mniej o oddaniu sal w polskich budynkach szkolnych, zajętych na klasy szkół czeskich. Rekwirowano bowiem te sale bez względu na przepelnienie szkół polskich i to nawet w tych miejscowościach, np. w Łazach, gdzie są inne szkoły czeskie.

Mało tego. W b. r. zabrano świeżo sale szkolne w Dolnej Lesznej i Nydku, gdzie w budynku szkoły polskiej, pomieszczone klasę czeską, dopiero co utworzonej szkoły mniejszościowej czeskiej i to w Nydku nawet wbrew wyraźnym uchwałom komisji administracyjnej, składającej się, jak wiadomo, z mianowców. Ludność Dol. Lesznej wysłała do odpowiednich władz protest, ale dotychczas napróżno.

I to się dzieje w chwili, gdy toczą się układy czesko-polskie, gdy Cześć w Polsce zabiegają o uzyskanie zbytu i tranzytu dla duszącego się przemysłu. Polskie społeczeństwo z tej strony Olzy musi wiedzieć, co się po tamtej stronie dzieje i bronić tamtejszych braci.

Albo inny obrazek. — Dwa pogrzeby dla porównania. Słyszała Polska o wspaniałym pogrzebie dla kilkunastu poległych pod Cieszynem, których Cześć przewieźli z polskiego Cieszyna i pochowali w Orłowej. Trumny cynowe (na które także od robotników polskich przymusowo ściągano po 2 k. cz.), wieńce, delegacja, mowy — a potem pijatyka uroczysta — oto akcesoria pogrzebu. Zresztą nawet krzyża nie było.

Tego samego dnia, 26 marca, w Niemcejkach Latyni chowano manifestacyjnie i po chrześcijańsku Polaka, niejakiego Jezyska, który przyjechał z polskiej strony do krownych w odwiedziny. Agent czeski go zamordował i bezkarnie mu to uchodzi.

Niedawno w innej wiosce, zaraz przy wyjściu z tramwaju, zamordowano innego Polaka, którego zwabiono, aby zabrał swoje rzeczy. Zabójcę sąd zwolnił, bo się tłumaczył, że Polak przyjechał go zamordować, a on go tylko uprzedził.

Protest ks. biskupa Sapiehy.

W sprawie „Siedmiu Słów Chrystusa” w „Bagateli”.

Przy świętych uroczystościach, jakie w tych dniach obchodzimy, z prawdziwym smutkiem zmuszeni jesteśmy w poczuciu naszego obowiązku pasterskiego podnieść głos uroczystego protestu przeciwko nadużywaniu rzeczy świętych. „Sancta sancto tractanda”, rzeczy święte tylko w sposób święty wolno traktować. Urządzanie więc popisów wokalnoligijnych w miejscach, którym nie tylko religia jest obcą, ale owszem gdzie tak często odbywają się przedstawienia zasadom i uczuciom religijnym wprost przeciwnie i kalajaco sumienie, nie jest dozwolonem. Tem bardziej uczucia katolickiej ludności muszą być urażone, gdy to występy urządzane są w dniach dla nas najbardziej drogiech, bo w ostatnich Wielkiego Tygodnia. Ojezynie naszej burza wojenna tak bardzo podminowana, trzeba doświadczyć i głębokiego ducha religijnego, byśmy mogli wnieść się na wyżynę moralną, jaką nam konieczna potrzeba, nie zginać i zajęć należne stanowisko między narodami świata. Kraków, 12 kwietnia 1922. Adam Sapieha, Książe-Biskup.

Powyższy głos Księcia-Biskupa Sapiehy jest głosem każdego chrześcijanina, który mał sposobność czytać na murach Krakowa, szumną zapowiedź ogłaszającą produkcję z Oratorium Siedmiu Słów Chrystusa — w domku pod Bagatela!

Niewiadomo, co więcej podziwiać: cynizm właściciela „Bagateli”, który jako prezes Tow. Oratoryjnego używa Towarzystwa dla reklamy swego zakładu, czy też brak przywrotności ze strony samego Towarzystwa, które składając się w większości z katolików, ośmieliło się wystąpić w lokalu tak plugawym i osławionym. Kiedy przed paru miesiącami zwracaliśmy na tem miejscu uwagę Tow. Oratoryjnego na niewłaściwość wyboru p. M. Dąbrowskiego na prezesa tegoż Towarzystwa, staraliśmy się uświadomić całą publiczność, kim jest p. Dąbrowski. Spodziewaliśmy się, że uwagi nasze zbudzą odruch wśród katolickich członków Towarzystwa. Wiedzieliśmy doskonale, do czego to doprowadzić może, Brak cywilnej odwagi, oweży pęd wielu Krakowianek — niestety — jeszcze raz zwyciężył.

Trzeba było dopiero protestu Ks. Biskupa, aby przypomnieć katolikom, że „sancta sancto tractanda”, że jest granica, gdzie kołczy się nieaktak, a zaczyna prowokacja. Sądzimy, że nie znajdzie się dziś żaden szanujący się katolik, któryby po powyższym protestie przekroczył próg lokalu szerzącego pornografię i dowawacę.

Uroczystości Wielkotygodniowe

Ceremonia umywania nóg na Wawelu. Wczoraj rano na Wawelu po uroczystej Mszy św. pontyfikalnej, dokonał Ks. Biskup Sapieha ceremonii umywania nóg dwunastu ubogim starcom z Zakładu Tow. Dobroczynności. Starcami tymi są: W. Dyrka 1. 71, J. Dobosz 1. 55, L. Frydman 1. 61, M. Trytek 1. 80, J. Gierczak 1. 79, Wł. Halański 1. 56, P. Kumała 1. 84, P. Laszyk 1. 66, A. Matlak 1. 76, K. Piżczek 1. 80, F. Tomaszewicz 1. 75 i J. Wawrzyński 1. 62.

Podobna ceremonia odbyła się w kościele Maryackim. Dokonał jej Ks. infułat Dr Waldny.

WIELKI PIĄTEK.

Zalobny wygląd, jaki przedstawiają wnętrza kościołów od wczoraj, potęguje dziś widok krzyża na wielkim ołtarzu, odkrytego kirem. Kapłan przybrany w czarne szaty zamiast rozpocząć jak zwykle służbę Bożą od modlitw w stopniach ołtarza, upadł na twarz i trwa chwilę w niemem milczeniu. Następnie wstaje i przystępuje do ołtarza, aby na stronie epistoły rozpocząć czytanie historii meki Zbawiciela. Po 9-ciu modlitwach, wzniesionych za cały świat, następuje adoracja św. Krzyża. W czasie, gdy lud Krzyż adoruje, duchowieństwo śpiewa po łacinie t. zw. Zale, wyjęte przeważnie z proku Michałca. Zale te są dosyć wernie na język polski przetłumaczone, a to w pieśni zaczynającej się od słów: „Ludu mój, ludu, cóżem ci uczynił”.

Po adoracji Krzyża zapalają się świece na ołtarzu, kapłan bierze znów na siebie ornaty czarne i idzie wraz z ludem w milczeniu do

ciemnicy. Stamtąd przenosi wśród śpiewu hymnu łacińskiego kielich z dwoma śś. Hostyami w procesji do głównego ołtarza i kładzie je na rozpostartym korporale. Po obrzędku liturgicznym kapłan przybiera na siebie czarną kape, okłada Monstrację z Najśw. Sakramentem i wśród hymnu „Recessit Pastor nos” zanosi Najśw. Sakrament do kaplicy świętynie przybranej i bogato oświetlonej, zwanej Grobem Pańskim. Tu Najśw. Sakrament wystawiony jest aż do Rezurekcyi.

Nabożeństwo Wielkopiątkowe w Katedrze rozpoczęło się o godz. 9 rano adoracją Krzyża, po której nastąpił procesja z Najśw. Sakramentem z kaplicy Batorego do wielkiego ołtarza. Po odprawieniu liturgii ruszy procesja z Najśw. Sakramentem do grobu. O godz. 4 Ciemna Jutrznia.

Podobne nabożeństwo i o tej samej godzinie odprawione zostanie w kościele Maryackim.

Dzisiaj we wszystkich kościołach urządzone będą Groby Pańskie, które obchodzić będą przez dzisiejszy i jutrzejszy dzień wierni.

KRONIKA.

POD PRĘGIERZ!

W całej Polsce odczyta „Gazeta Gdańskie”, nawołująca do bojkotu jaskini gry w Sopocie, znalazła sympatyczny oddźwięk. Oświadczyli swój akces do tego bojkotu wszystkie dzienniki polskie, mnóstwo instytucji o charakterze społecznym i wiele wybitnych jednostek.

Pomimo tego, znalazł się polski wysoki urzędnik, dyrektor Polsk. Kasy Rządowej w Gdańsku, Leon Mikołajczyk, który, po ogłoszeniu bojkotu, uczęszcza do domu gry w Sopotie i rzuca w paszczę molochowi niemieckiemu marki polskie, nad których dobrym kursem winien czuwać z racji swego urzędu.

Z zupełną też małą umieszcza „Gazeta Gdańska” to nazwisko na „czarnej liście” i stawia je pod pręgierz opinii publicznej całego kraju!

Kraków, 14 kwietnia.

WCZORAJSZY DZIEŃ był pierwszym prawdziwie wiosennym w tym roku. Choć dawał się jeszcze odczuwać chłodny wiaterek, to jednak ciepłe promienie słońca rozgrzały temperaturę do wysokości ponad 20 stopni ciepła. Należy przypuszczać, że dzień wczorajszy otworzył pochód tak bardzo wyczekiwanej Wiosny.

RUCH PRZEDŚWIĄTECZY. W miarę zbliżających się Świąt Wielkanocnych, wzrasta w miasto ruch przedświąteczny, głównie wskutek przyjazdu obcych do naszego miasta. Na targach w Ryнку głównym i innych placach miejskich gromadzą się tłumy przekupniów, sprzedających towary rozmaitego rodzaju. Wzdłuż Sukiennic stanął rząd kramów, oblegany przez rzesze ludzi, zapatrzyujących się w specjalnie świąteczne. Wielkim półkupem cieszą się baranki, pisanki, kwiaty, bukszpan i gałki jedliny. Gwar targowy potęguje się przez odgłosy grzechotek i kołatek drewnianych, które sprzedają młodociani handlarze. Również w sklepach snują się przez cały dzień tłumy kupujących; największym pokupem cieszą się wyroby masarskie, a zwłaszcza szynki i kiełbasy, jako niezbędny artykuł Świąt Wielkanocnych.

MINISTER MICHAŁSKI W KRAKOWIE. Donoszą nam z Warszawy: We czwartek wyjechali do Krakowa ministrowie Michałski i Ostrowski na ferye świąteczne, skład wrócić w połowie przyszłego tygodnia. Ponieważ jednocześnie wyjeżdżał wicemin. skarbu Markowski, p. Naczelnik państwa mianował dyr. departamentu Dra Mikulockiego, wicemin. skarbu.

Z UNIWERSYTETU. Pan Józef Żurawski z Podhajec, pow. Rudki (Małopolska), otrzymał na Uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora filozofii.

O POWIĘKSZENIE SIĘCI RUROCIĄGI GAZOWEJ. Onegdaj odbyło się posiedzenie komisji gazowo-elektrycznej pod przewodnictwem wiceprez. m. Sarego, na którym przyjęto zamknięcie rachunkowe elektrowni za rok 1920 i udzielono dyrekcji absolutoryum. Dalej zatwierdzono plan powiększenia sieci rurociągu, a mianowicie uchwalono polożyć rurę gazową przez H most do ul. Wielkiekiej i uzupełnić sieć rur w Podgórze, dalej przedłużić rurociągi w ul. Łobzowskiej aż do ul. Kazimierza W. Wkoino zatwierdzono parę spraw bieżących.

DO WIADOMOŚCI MAGISTRATU. Mieszkańcy realności przy ul. Smoleńskiej 23 i przyległych kamienic skargą na nieustanny hałas w dzień i w noc, wypokojający lokatorów, a nawet zdarzają się wypadki pęknięcia szyb w oknach od huku, którym pochodzi z motorów i warsztatów samochodowych, mieszczących się przy ul. Wolskiej 20, a będących własnością żydowskiego Towarzystwa „Polski Glob”. Czyżby przedsiębiorcy, synowie Izraela, nie znaleźli sobie odpowiedniego miejsca poza miastem do rozbicia „Interosów” — a ul. Woleką i przyległości zostawił w spokoju. Jak nas informują, „polski” to Towarzystwo, zamierza rozszerzyć swoje warszaty przez dobudowę kuźni, stolarni, blacharni, to wszystko na wielką skalę — a przeciwko temu stanowczo zaprotestować należy.

Polcamy żydowską placówkę szczególnej opieki miejskiego Urzędu zdrowia i miejskiego budownictwa. W.

UMYSŁOWO CHORY POZBAWIONY POMOCY SZPITALNEJ DLA CZCZYCH FORMALNOŚCI. We środę wieczorem posterunkowy policji zawezwał Pogotowie ratunkowe do umysłowo chorego na ul. Karmelickiej. Ponieważ według instrukcji, Pogotowie w takich wypadkach interweniować może tylko za okazaniem świadectwa lekarskiego, lekarz Pogotowia odmówił udzielenia choremu pomocy. W niepeł-

na pół godziny ten sam posterunkowy zjawil się na stacyi Pogotowia z owym umysłowo chorym, a pozostawiając go na miejscu, sam się oddalił. Wobec tego lekarz dyżurny odwoził chorego do szpitala, gdzie jednak odmówiono przyjęcia pacjenta dla braku świadectwa lekarskiego. Sanitariusze, widząc się bezradni, pozostawili chorego na ulicy przed szpitalem, a sami wrócili na stacyę Pogotowia. Błąkającego się chorego, kolo którego gromadzili się tłumy ludzi, odprowadził policjant do IV komisaryatu. Dopiero na interwencyę IV komisaryatu szpital zdecydował się wreszcie przyjąć nieszczęśliwego i w tym celu wozwał Pogotowie ratunkowe, by chorego przewiozło na oddział.

Rzecz to niesłychana, aby człowiek, dotknięty chorobą umysłową, nie mógł być przyjęty do szpitala dla braku formalności. Pozostawienie chorego na bruku i wystawienie go na niebezpieczeństwo dla życia, nie mówiąc już o scenach, jakie dzieją się wówczas na ulicach — jest wprost karygodne i winno też być bezzwłocznie cofnięte.

ŚMIERĆ ROBOTNIKA POLSKIEGO NA OB-CZYNIENIE. Konsulat polski w Buffalo zawiadomił Ministerstwo spraw zagr. depart. konsularny w Warszawie, że w Detroit zabity został dnia 23 lipca 1920 r. podczas pracy robotnik Wilhelm Krappa, którego rodzina na przebywać w Małopolsce. Rodzina zabitego na prawo do odszkodowania i winna w tym celu wnieść podanie do Ministerstwa spraw zagr. departament konsularny.

WYJASNNIENIE. W sprawie wczorajszej notatki o kradzieżach w restauracyi hotelu Royal wyjaśnia nam policja, że pokojowa hotelu City nie pośredniczyła przy sprzedaży skradzionych rzeczy, jak to mylnie podano, lecz przeciwnie, spowodowała aresztowanie sprawcy kradzieży, Fr. Borezaka.

W ZWIĄZKU Z KRADZIEŻAMI W KONSULMIE „POSTĘP” przy ul. Kazimierza Wielkiego na Nowej Wsi aresztowała policja (dalszych sprawców wlamania. I tak: w ręce policyi wpadł J. Chudzik, lat 22 i J. Kotas, lat 23. Ponadto aresztowano St. Niechciała, który ukrywał u siebie wyżej wymienionych sprawców. Jak się okazało, Chudzik i Kotas dopuścili się nadto wlamania do fabryki wódek Marezyskich na Pradniku Czerwonym, gdzie skradli 52 flaszki wódek, znaczną ilość wędlin, sardynki i t. d.

WOJOWNICZY ZYDEK. W ręce policyi wpadł Leon Lustig, lat 13, znany złodziej kieszonek, który skradł pewnej pani na targu przy ul. Izacka kąską gotówkę. Lustig podczas aresztowania stawil silny opór, kopiąc i grząc posterunkowego, przyczem wywołał ogromne zbiegowisko. Małoletniego złodziejszka poskromiono i odprowadzono do aresztów.

STAN ATMOSFERY: Pogoda w Polsce kształtowała się pod przeważającym wpływem wżu barometrycznego z nad Europy wschodniej. Ślad pochodziła piękna i ciepła pogoda, panująca we wschodniej i środkowej części Polski, zwłaszcza w godzinach porannych.

W ciągu dnia jednak, w miarę zbliżania się nżu barometrycznego z zachodniej Europy, a więc przewieszystkiem z zachodniej części kraju, nastąpił wzrost zachmurzenia i miejscami deszcz (Poznań) z ciepłymi wiatrami południowymi.

Kraków 18. Ciśnienie 764,2, temperatura +9,2; maksimum +13,2, minimum -1,5; opad: —; stan nieba: pochmurno.

Prognoza na sobotę: Wzrost zachmurzenia, miejscami deszcz, ciepły, wiatry południowe i południowo-zachodnie.

Z Polski i ze świata. UCZCZENIE KORFANTEGO. Wydział powiatowy i Rada miejska w Środzku uchwałyły jednomyślnie uczcić Korfantego i zamianować go honorowym obywatel Środy. Poseł Korfanta zastępował wtem czas powiat średzki w parlamencie niemieckim. Uroczystość odbędzie się w Środzku 23 b. m. i przybierze formy narodowej manifestacyi.

PIERWSZY MAJA NA GÓRNYM ŚLĄSKU. Z Wrocławia donoszą, że Komisja międzykolejniczna ogłosiła obwieszczenie, zakazujące na Górnym Śląsku w dniu 1 maja wszelkich demonstracyi.

STUDENCI BELGIJSKY W WARSZAWIE. Na zaproszenie warszawskiej młodzieży akademickiej przybyła do Warszawy, w liczbie dziesięciu, delegacya młodzieży belgijskiej. Gości podejmował specjalny komitet. Zwiedzili oni miasto, byli na przedstawieniu teatralnym „Bankiet pożegnany” odbył się w hotelu „Polonia” Z Warszawy udali się goście belgijscy do Lwowa.

ZWIĄZEK AUTORÓW DRAMATYCZNYCH POLSKICH odbył w Warszawie walne doroczne zebranie, które wykazało stały i pomyślny rozwój tej organizacyi. Prace nad uromowianiem stosunków między twórczością dramatyczną polską a teatrami, poczyniły znaczne postępy. Stan majątkowy Związku autorów dramatycznych w roku sprawozdawczym wykazuje znaczny przyrost.

DYMISYA DYREKTORA HELLERA. Dyrektor teatrów stołecznych, t. j. „Nowości”, „Komedyi” i „Masek”, p. Ludwik Heller, podał się do dymisyi. W rozmowie z dziennikarzami skarżył się on na krapowanie jego zarządcę przez zarząd spółki. Między innymi sżło o podwyższeniu płac. Kiedy p. Heller domagał się 25 proc., to zarząd uznał 15 proc. za wystarczające.

W SPRAWIE WYKRADZENIA HR. DĄBSKIEJ nasz korespondent warszawski telefoniuje w dalszym ciągu, że podjęto we czwartek dochodzenia przez komendę policyi okręgu warszawskiego zostały nagłe wstrzymane. Do lieutenant Stepińskiego Hómaczy się, że na wyjazd do Grota zamówił go obaj restauratorzy wspomniani wczoraj i że wczelo nie wieścił, że w Grotach mieszka dyplomata, obcego państwa. Warto tu zaznaczyć, że „Morningpost” miał więcej jeszcze przed tygodniem podać w dziele osobistych wiadomości następującą informacyę.

Posel duński w Londynie, hr. A. L., wyjechał do Warszawy do swej ciężko chorej córki, hr. Dąbskiej. Pani hrabina, żona posła, przebywa już w Polsce i pielęgnuje córkę.

O BUDOWIE KOŚCIOŁA NA ZASANIU. Piękna i silnie rozwinięta dzielnica Przemysłu Zasanie, posiadająca własne urzędy, gimnazja i szkoły, nicma dotąd kościoła. Wprawdzie jeszcze przed wojną zawiązał się tam przy Za-

kladzie Ks. Ks. Salezjanów komitet obywatelski dla budowy kościoła, stanął już nawet smutkie filary, dźwigny się mury nowej świątyni, lecz wojna przeszkodziła dalszej pracy, a nawet rozpoczęła znacznie uszkodziła. Dziś, gdy leżą mieszkańcy Zasaniu z dniem każdym wzrasta i gdy ponadto rozszalała żywość komunikacyjną ludności z miastem niezmiernie utrudniła, potrzeba kościoła na Zasaniu stała się nieodzowna. Wobec tego komitet zwraca się do całego naszego społeczeństwa z prośbą o datki na ten cel. Kto złoży 10.000 Mk. i wyżej, tego imię zostanie wyryte na tablicy marmurowej wewnątrz kościoła, która po wieczne czasy świadczą będzie potomności o wierze i współuczestnictwie dzisiejszego społeczeństwa. W nowo zbudowanej świątyni odprawi się ponadto 1000 Mszy św. za wszystkich ofiarodawców. Przyjmowane będą z wdzięcznością i najdrobniejsze datki, które można przysłać albo wprost do komitetu budowy kościoła na Zasaniu — Przemysł, albo do redakcji naszego dziennika.

POŚWIĘCENIE DZWONU. W świątyni N. Maryi Pańny na Starem Mieście w Łodzi odbyła się w tych dniach ceremonia poświęcenia dzwonu, zakupionego dla tej świątyni przez parafian. Poświęcenia dokonał ks. biskup Tymieniecki.

BRUTALNE POCIEBIE GDANSKIEGO OBYWATELA PRZEZ POLICJĘ BEZPIECZ. Prasa gdańska donosi o wprost niestychanym zajściu, jakie miało miejsce w jednej z tamtejszych strażniczek policji bezpieczeństwa. Oto w ubiegły czwartek aresztowano bez najmniejszego powodu na mieście Milchmannbrücke jakiegoś młodego człowieka za to, że nie szedł prawą, lecz lewą stroną strażnicy. Przyprowadzony do strażnicy bezpieczeństwa, pobity został do krwi przez znajdujących się tam urzędników, w liczbie 10 od 12. Położyli go oni na łóżku i katowali szpicrutą. Po tej procedurze, wezwali pułkownika posępaki ofiarę swą do namyślenia śladów krwi, sądząc, że mają do czynienia z emigrantem wschodnim. Kiedy następnie wszedł do strażnicy oficer policyjny i zbadał sprawę, oświadczył, że należałoby aresztowanego powiesić. Dopiero przy badaniu osobistych papierów wyszło na jaw, że skatowanego ofiarę nie jest emigrantem wschodnim, lecz obywatelem gdańskim, synem znanego kłosa tamtejszego. Wówczas z największą uprzejmością chciał policja bezpieczeństwa przeprosić pobitą ofiarę, oświadczyć zarazem, że darują jej dalszą karę. Po zbadaniu ciała pobitego przez lekarza sądowego, oddana została sprawa do prokuratury. Gdańska „Volksstimme”, opisując to zajście, dodaje, że awanturę pali każdego uczciwego Gdańszczanina z powodu takich obrzucających stosunków i zachowań emigracji, kiedy nieszczęśliwy kres tam brutalności.

KANDYDAT NA RABINA SKRADEŁ DWIE MASZYNY. W ubiegłym tygodniu władze lwowskie zapoznały się z rabinem łopatynskim Hammerlingiem, który wydawał fałszywe nekraty — obecnie poszukują kandydata rabinackiego. Mojżesza Buchera, który od firmy Brunna pobrał dwie maszyny do pisania, wartości 863.750 Mk. (1) i jedną wywiózł, a drugą zastawił we Lwowie.

ROZPACZLIWY CZYN ZDEMABILIZOWANEGO. Niestwierzonego nazwiska plutonowy 21 p. p., który służył w wojsku 3 lata i w ubiegłym tygodniu został zdemobilizowany, przyszedł do zakładu fryzjerskiego Kempczyńskiego w Warszawie, potęcił się ogolić, a następnie pod poręczem, że chce kupić brylanta, począł jęczeć i w chwili gdy fryzjer był zajęty łowem gościem, poderwał sobie gardło. Połobno w czasie gołania opowiadał, że ma słodkokwasowe wykształcenie i że obecnie nie może otrzymać żadnej posady.

SAHERC KLIENTKI W KANCELARIJ REJENTA. W kancelarii rejenta Seweryna Zarkowskiego w Piotrkowie zdarzył się wypadek, zakończony śmiercią klientki. Oto niejaką p. Kruszyńską, osobą 65-letnią, sprzedaną przed wojną dom w ogrodem, za którą to nieruchomości otrzymała część pieniędzy, resztę miała otrzymać w pierwszym okresie 1922 r. Gdy zjawiała się w kancelarii rejenta po ową resztę, wynoszącą 10.000 zł., co stanowiło poważną sumę przed wojną, otrzymała odpowiedź od nabywcy swojej nieruchomości, że wypłaca on pieniądze podług kursu, tj. 2 mk. 16 fen. za rubla. Wiadomość ta tak wstrząsnęła p. Kruszyńską, że doznała ataku serca i w kilkanaście minut zakończyła życie.

ARESZTOWANIE PIOTRKOWSKIEGO MILIONERA. Właściciel pięknej posesji w Piotrkowie przy ul. Zaleskiej, z willą wykwiłtanie urządzonej i szeregu kamienic w Piotrkowie i Łodzi, Wolf von Władysław Horn, został aresztowany i osadzony w więzieniu pod zarzutem kupowania kradzionych rzeczy milionowej wartości. Rewizja, przeprowadzona w jego willi, dała wprost sensacyjne rezultaty.

SPÓR O SPADEK. Zmarły bezdzietnie w czerwcu r. z. Mikołaj hr. Potocki zapisał cały swój majątek, wynoszący około 30 milionów franków, krewnemu swemu, Alfredowi hr. Potockiemu. Poza tem jednak testament zapewniał rentę dożywotnią, w sumie 30.000 franków, kuzynowi hrabiemu, Alfredowi Wikowskiemu (?). Obdarowany czuł się tem dotknięty, zwrócił się więc do sądów francuskich z żądaniem obalenia testamentu, twierdząc, że hrabia w chwili sporządzania ostatniej swojej woli był nieprzytomny. Paryski trybunał cywilny, po przesłuchaniu świadków, których stwierdził, iż s. p. hr. M. Potocki aż do chwili zgonu był w pełnym używaniu władz umysłowych, oddał pretensje pana W.

REKWIZYCYA MIENIA CERKIEWNEGO W ODESSIE. Na zebraniu przedstawicieli parafian i duchowieństwa w Odessie, z udziałem 400 osób, przewodniczący oświadczył, że 27 parafii odmówiła wydania władzom sowieckim mienia cerkiewnego. Obecni na zebraniu parafianie

zakrakali mówców sowieckich, domagając się oddania kosztowności. Na zebraniu postanowiono nie dopuszczać do rekwizycji, lecz otworzyć listę ofiar dobrowolnych na rzecz głodnych i zwrócić się do rządu sowieckiego, aby dokret o rekwizycjach kościelnych nie dotyczył m. Odessy. Parafianie postanowili nawet wykupić przedmioty, podlegające rekwizycji i pozostawić je w cerkwiach.

Zawiadomienia i komunikaty.

DRUGI KURS GOSPODARZY dla dziewcząt w Liskach koło Krakowa, urządzony staraniem Krak. Rady Pow., prowadzony pod kierownictwem fachowych nauczycielek, a obejmujący wszystkie wiadomości teoretyczne i praktyczne, potrzebne gospodyni wiejskiej, rozpoczyna się po Świętach Wielkanocnych. Kurs będzie trwał 3-4 miesiące. Podana wnoszą do kierownictwa kursu w Liskach, które równocześnie poda warunki rejestracji.

REKWIZYCYA MIENIA WYWIEZONEGO DO ROSYI I UKRAINY. Magistrat komunikuje, że termin zgłaszania pretensji do zwrotu mienia, wywiezionego w czasie wojny światowej do Rosyi i Ukrainy, został przedłużony aż do dalszego zarządzenia. Zgłoszenia w przepisanych formularzach przyjmują Magistrat, Wydział V, gdzie też można zasięgnąć potrzebnych informacji.

CEGIELKI WAWELSKIE.

Dalsze cegielki wawelskie ufundowali: 2331-sz Karol-Michał Moroson, Montreal, Kanada; 2332-sz słuchacz szkoły głównej wielebny w Borysławiu; 2333-sz ciał grono nauczycieli VIII państw. gimn. w Krakowie; 2334-ta uczelnia VIII państw. gimnaz. w Krakowie; 2335-ta urzędnicy wydziału powiat. Sępnika bedzińskiego; 2336-ta Hurtownia Spółka spożywczych w Poznaniu; 2337-ta uczelnia i gimnazjum państw. w Stanisławowie; 2338-ta grono nauczycieli i gimnaz. państw. w Stanisławowie; 2339-ta imienia prezydenta dyr. budowl. kolei państw. w Warszawie, inż. prof. Józefa Stecowa — od pracowników Dyr. bud.; 2340-ta imienia wiceprezesa Dyr. bud. kolei państw. w Warszawie, inż. komun. Seweryna Andrzejskiego — od pracowników Dyr. budowl. — wpłacając po 20.000 Mk. za cegielkę.

KU UCZCZENIU S. P. DOMINIKA RZEWUSKIEGO składa na cegielkę wawelską L. żona Emilia Rzewuska.

ZARZĄD ZAKŁADU W ŁAGIEWNIKACH, poczta Podgórze, przyjmując do sprzedaży wszelkiego rodzaju bielizną, białty, orsz koldry.

KWESTA WIELKANOCNA

w kościele OO. Zmartwychwstańców przy ul. Łobzowskiej.

Wielki Piątek:

Od godz. 8-9 p. Janoszyzna, od 9-10 p. Dembowska, od 10-11 p. Wiktoria, od 11-12 p. Żurowska, od 12-1 p. Lipska, od 1-2 ks. Sapieżyna, od 2-3 p. Ludmilla Fedorowiczówna, od 3-4 hr. Ledóchowska, od 4-5 hr. Tarnowska, od 5-6 ks. Sapieżyna, od 6-7 p. Komierowska.

Wielka Sobota:

Od godz. 8-9 p. Janoszyzna, od 9-10 p. Dembowska, od 10-11 p. Wiktoria, od 11-12 p. Tyszkiewiczowa, od godziny 12-1 pani Lipska, od 1-2 hr. J. Tyszkiewiczowa, od 2-3 p. Żurowska, od 3-4 p. Komierowska, od 4-5 hr. Tarnowska, od 5-6 p. Michałowska, od 6-7 p. Janoszyzna.

Z teatrów krakowskich.

OPERA I OPRETKA. Repertuar świąteczny ustalono, jak następuje: W niedzielę 16 b. m. po pol. „Rigoletto”, opera Verdi’ego, z udziałem pp. Jęfimejwy, Cortillego, Kniaginina i Mazanka; wieczorem zaś o godz. 7 i pół „Żydówka” z gościnnym występem p. Ignacego Manna, bohater-skiego tenora opery lwowskiej. W poniedziałek 17 b. m. o godz. 3 i pół po pol. sensacyjna opierka „Amor w śniegu” z p. Lelewiewic w roli cesarza Franciszka Józefa; wieczorem o godz. 7 i pół „Carmen”, opera w 4 aktach Bizeta, z gościnnym występem p. A. Szafranski, pierwszy mezzosopraniści opery poznańskiej, w roli tytułowej, oraz pp. Jakubowski, Stepińskiego, Jachna, Mazanka i innych. Zwraca się uwagę, że bilety z datą 17 b. m. zakupione w kasie zamawiając, ważne są tylko na niedzielną „Żydówkę”, zaś bilety z datą 16 b. m. ważne tylko na poniedziałkową „Carmen”.

Repertuar teatru młej. im. J. Słowackiego.

Niedziela 16 b. m.: Po pol. „Czysty interes” Kiedrzyńskiego, wieczorem „Siejba” G. Vanzygo. Poniedziałek 17 b. m.: Po pol. „Dziś i jutro” T. Rittnera, wieczorem „Djabel i karczmarzka”. Wtorek 18 b. m.: „Matka” Przybyszewskiego. Środa 19 b. m.: „Djabel i karczmarzka”. Czwartek 20 b. m.: „Horsztydzki”.

Miejski teatr: Opera i Operetka.

Niedziela 16 b. m.: Po pol. „Rigoletto”, wieczorem „Żydówka”. Poniedziałek 17 b. m.: Po pol. „Amor w śniegu”, wieczorem „Carmen”.

Repertuar „Nowości”.

Niedziela 16 b. m.: Po pol. „Krowoderskie Zuchy”, wieczorem „Księżniczka foksrotta”. Poniedziałek 17 b. m.: Po pol. „Lola z Ludwinawa”, wieczorem „Szpera”.

Wyjaśnienie.

Konsulat Republiki Czechosłowackiej w Krakowie nadsyła nam następujące wyjaśnienie:

„Kuryer Codzienny Ilustrowany” zamieszcza w Nr. 101 z dnia 12 kwietnia 1922 na stronie 2 w artykule „Na Słowaczynia jeden front antyczeski” następujące:

Pastor Stefanik jest bratem jedyne generała słowackiego Milana Ratislava Stefanika, który przyjechał w r. 1919 aeroplanem (aeroplanem) na Słowaczynę z Włoch i został zatrzymany przez Czechów niby przez pomyłkę (Czechi tłumaczyli się, że aeroplan Stefanika wzięli za madziarski).

Twierdzenie to nie jest prawdą. S. p. Stefanik należał do grona największych działaczy czechosłowackich w rewolucji zagranicznej i najgorętszych zwolenników zbliznienia czechosłowackiego. Przyjazd jego, gorąco oczekiwany przez cały naród, był z góry zapowiedziany i wiadomym było, iż przybędzie do Bratisławy aeroplanem. W celu uroczystego jego przyjęcia i powitania poczyniono zostały wszystkie przygotowania w Bratisławie, gdzie też przebywały liczne delegacje ze wszystkich sfer czechosłowackich.

słowackich. Aeroplan jednak, jak zostało urzędowo nie tylko przez znawców aeronautyki czechosłowackich stwierdzonym, ale i alianckich, uległ zniszczeniu przez wybuch motoru; wskutek tego ponieśli wszyscy pasażerowie śmierć.

Wobec tego polega podanie „H. Kuryera Codziennego” na pomyłce, albo umyślnej mistyfikacji.

Konsul: Szedywy.

Ze sportu.

Törekvés w Krakowie.

Znakomita drużyna węgierska, stojąca obecnie na czwartym miejscu w mistrzostwie Budapesztu, gości w obydwa święta na boisku Cracovii. Goście węgierscy, zawsze u nas mile widziani, nie są nam obcy. Drużyna Törekvés poza swoimi walorami sportowymi ma u nas już dobre imię. Törekvés był bowiem w roku 1910 pierwszym gościem zagranicznym, który zdecydował się przybyć jako klub pierwszoklasowy do nieznanego jeszcze wówczas poza granicami Małopolski Cracovii. Pierwsze to spotkanie polskiej drużyny z klubem obcym pierwszoklasowym, zakończone zwycięstwem drużyny krakowskiej 4:0, spowodowało wyjazd Cracovii do Budapesztu. Nieznana porażka naszej drużyny (2:1) przyczyniła się wówczas w znacznym stopniu do zdobycia sobie dobrej opinii w oczach tamtejszego świata sportowego. Dzisiaj stosunki uległy znaczącej zmianie. Nie stawiamy już pierwszych dziecięcych kroków w futbolu — to też spotkanie będzie zapewne interesowało a wynik, mimo obecnej wysokiej klasy gości węgierskich, niepewny.

Listy z kraju.

Strzyżów, koło Kalwaryi.

Po wygłoszeniu interpelacji w Sejmie w dn. 18 stycznia 1922 przez Klub Stajduchów przedw. Ks. Janowi Figwerowi, prob. w Strzyżowie i wydrukowaniu jej w tygodniku „Krytyka” w Nr. 5 i 6 z r. 1922 pod tyt. „Książczy warty?” odbyło się zgromadzenie parafialne z trzech gmin w sali Kółka rolniczego w Strzyżowie w dn. 9 kwietnia 1922, na którym uchwalono następującą rezolucję, przyjętą 500 głosami contra 5 oskarżycielom — zdemaskowanym.

Zgromadzeni w d. 9 kwietnia 1922 członkowie parafii w Strzyżowie, po wysłuchaniu i dokładnem zbadaniu zarzutów, umieszczonych w tygodniku „Krytyka” nr. 5 i 6, a skierowanych przeciw naszemu duszpasterzowi ks. Janowi Figwerowi, oświadczamy, że podniesione zarzuty są po największej części zmyślone, przekłamane i nieprawdziwe. — Stwierdzamy zarazem, że cała ta akcja wroga naszemu pastewzowi, wypłynęła z osobistej zawiści drobnej garstki osób, przeciw którym ks. kanonik Figwer z tytułu swego powołania i urzędu zmuszony był wystąpić. Osobom tym wyrażamy za ich czyn nieczny i oszczerstwa oburzenie i pogardę.

Równocześnie podnosząc dotychczasowe zasługi ks. Jana Figwera około kościoła, szkół, Kółka rolniczego, Kasy Reifeisana, Czytelni i Stowarzyszeń kulturalno-światowych, prosimy go, aby niesprawiedliwą napaścią złych ludzi się nie zrażał i dalej jak dotychczas z poświęceniem kapłańskim pracował dla dobra tamtejszej parafii.

Wojciech Ziemia, rewident kolej, przewodniczący Zgromadzenia; **Władysław Śledziński,** sekretarz; **Al. Smidowicz,** referent.

Nauka, literatura, sztuka.

„PRZEGLĄD POWSZECHNY”. Kwiecień, 1922, og. zbioru Nr. 460. Kraków. Wydawnictwo Ks. Jezuitów, ul. Kopernika 26.

Niniejszy zeszyt posiada treść bardzo urozmaiconą. Złożyły się na nią, między innymi, część trzecia rozprawy ks. S. Urbana, pisanej z erudycją i wérwą — co rzadko w parze chodzi — „Walka o historyczne podstawy chrześcijaństwa”, artykuł wiele interesujący ks. F. Hortyńskiego z dziedziny filozofii przyrody p. t. „Sztuczne rozbicie atomu”, mogący służyć za wzór, jak powinno się pisać rzeczy popularno-naukowe i studium Dra A. Prochacki p. t. „Charakterystyka metropolity Wnińskiego”.

Dalszą treść zeszytu stanowią: „Przeegląd piśmiennictwa”, „Sprawy Kościoła” pióra red. ks. J. Urbana, „Sprawozdanie z I wystawy sztuki rodzimej” przez J. N. Trepcę, wrociescie interesujące notatki: Ks. J. Archutowskiego p. t. „Wykopalska w Palestynie po wojnie” i ks. Dra T. Kruszyńskiego p. t. „Nowe wyniki z zakresu badań nad psami polskimi”.

Za każdym prawie razem, podając do wiadomości czytelników treść nowego zeszytu, „Przeeglądu Powsz.”, podnosimy punktualność, z jaką obecnie się ukazuje. Czynimy to i tym razem, ponieważ punktualność u nas jest cześć tak rzadkiem, iż ją za cnotę poczytać można. n.

PRZEGLĄD ZIEMIANSKI, tygodnik informacyjny, redagowany przez p. St. Jarkowskiego, jest organem Związku Ziemiann. Program pisma obejmuje omawianie aktualnych spraw gospodarczo-rolniczych, oraz odbicie najcharakterystyczniejszych przejawów życia ziemiannego. Obok stałego informowania o życiu społecznym ziemiannym najszerszym omówienie na łamach „Przeeglądu Ziemiannego” znalazła paląca sprawa reformy rolnej. Aktualne notatki z dziedziny handlu, przemysłu, finansów, wreszcie wyczerpujący przegląd prasy z zakresu spraw gospodarczo-rolniczych dopełniają całości ostatnich n-rów „Przeeglądu Ziemiannego”.

TELEGRAMY.

Sukces sówietów w podkom. finansowej

Genua. (A. W.) Wczoraj postanowiono na posiedzeniu komisji finansowej utworzyć podkomisję finansową, w której miały być reprezentowane jedynie państwa zapraszające. — Inieniem sówietów Rakowski domagał się, by Rosya była traktowana na równi z innymi państwami i otrzymała zastępstwo podkomisji. Rathonau zażądał tego samego dla Niemiec. Delegaci Anglii i Włoch oświadczyli, iż nie zapraszają Rosyi i Niemcom rozseć wielkich mocarstw. Ostatecznie w skład podkomisji weszli przedstawiciele mocarstw zapraszających, sówietów i Niemiec. Reszta miejsc pozostawionych dla państw pomniejszych, przyznano reprezentantom Holandyi, Danii, Finlandyi i Czechosłowacji. Dopuszczenie Rosyi do podkomisji finansowej uważają tu ogólnie za zwycięstwo sówietów.

PRASOWA AKCYA SOWIETÓW.

Warszawa. (Tel. wł.) Delegacja sowiecka urzędziła w Genui własne biuro prasowe, które liczy bardzo wielką ilość współpracowników, prowadząc wśród dziennikarzy wszystkich narodowości energiczną akcyę na rzecz sówietów.

Odrożenie posiedzenia podkomisji polit.

Genua. P. A. T. (Stefani). Wobec tego, że delegacja rosyjska ponownie prosiła o odroczenie posiedzenia podkomisji politycznej celem dokładniejszego przestudowania memoriału rzeczoznawców alianckich, posiedzenie to, przewidywane na czwartek, odłożono do piątku.

Genua. P. A. T. W wyniku obrad, jakie odbył minister Skimunta z delegatami państw bałtyckich i malej ententy, postanowiono przyjąć z pewnemi zastrzeżeniami raport w sprawie Rosyi, opracowany przez rzeczoznawców państw sprzymierzonych w Londynie jako podstawę do dyskusyi.

Genua. P. A. T. Na dzisiejszym konferencyach ministra Skimunta z delegatami państw malej ententy i państw bałtyckich ustalono, że w podkomisji, w której każde z tych dwóch grupowań reprezentowane jest tylko przez delegata jednego państwa, przy delegacie tym zasiadać będą również rzeczoznawcy innych państw. Tak więc w podkomisji politycznej, do której z państw bałtyckich oraz z państw malej ententy należą tylko Polska i Rumunia, zasiadać będą obok min. Skimunta i Bratianau oraz doradców polskich i rumuńskich, również doradcy Finlandyi, Estonii, Lotwy, Czechosłowacy i Jugoslawii, zaś w podkomisji finansowej oraz ekonomicznej, w której Polska nie posiada swoich delegatów, będzie ona reprezentowana przez rzeczoznawców.

Nowa nota Litwy kowieńskiej.

Warszawa. P. A. T. Do ministra spraw zagranicznych nadeszła od ministra spraw zagr. republiki litewskiej nota potwierdzająca odbiór noty polskiej z dnia 19 marca b. r., proponującej rządowi litewskiemu nawiazanie rokowań celem zastąpienia obecnej stręły neutralnej w okolicach Suwałk przez prowizoryczną linię demarkacyjną.

Rząd litewski ożywił najszczerszem dążeniem pojednania i pragmatykiem możliwie najrychlejszego uregulowania spraw, które dzieli nasze dwa państwa, zaproponując rządowi polskiemu po rezolucyi Rady Ligi narodów z dnia 13 stycznia b. r. nawiazanie bezpośrednich rokowań, których przedmiotem byłoby zarówno zatwierdzenie powyższego sporu, jak i ustalenie trwałych stosunków przyjaźni między Litwą a Polską. Propozycja ta była związana z poprzednim przywróceniem w okolicach Wilna status quo, naruszonego przez zamach gen. polskiego. Ewakuacja najechanego przez wojska polskie obszaru doprowadziłaby natychmiast do zniesienia obecnej stręły neutralnej.

Również następną propozycją o oddaniu sprawy jurysdykcyi Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwych została przez Rząd polski odrzucona. Rząd litewski nie może się zgodzić na propozycję polską, która nadałaby pozory uznania ze strony Litwy obecnego stanu rzeczy, stworzonego przez zamach gen. Żeligowskiego i inkorporacyi Ziemi Wileńskiej. Za jedyny środek naprawy stosunków uważa rząd litewski integrację wykonaną przez Rząd polski traktatu suwałkiego.

Otto sukcesorem tronu węgierskiego.

Warszawa. (Telef. wł.) Działając w porozumieniu z legitymistami habsburskimi i nacjonalistami rząd węgierski zamierza obwołać Ottona, syna zmarłego Karola, sukcesorem tronu węgierskiego. Koronacja miałaby się odbyć dopiero po odpowiednich przygotowaniach dyplomatycznych.

O PACYFIKACYI IRLANDYI.

Londyn. (A. W.) Na zaproszenie arcybiskupa Dublinu mają się zejść premier Irlandyi Collins z byłym prezydentem de Valerą na konferencyi w sprawie przywrócenia porządku w Irlandyi. Naogół jednak nie spodziewają się w Dublinie po tem spotkaniu większych zmian.

Wiadomości gospodarcze.

UNIEWAŻNIENIE CERTYFIKATÓW NA WYWÓZ ZYWNOSCI ZA GRANICĘ. Wąjwóztwo krakowskie, czyniąc zażość wosadnionym potrzebom ludności, dotkniętej drożyzną, zarządziło dodatkowo anulowanie wszystkich już wydanych, bez względu na datę ich wystawienia, certyfikatów na wywóz za gra-

nicę zboża i jego przetworów, bydłay świń, mięsa świeżego, tuszoway zwierzęcych, jaj, miodka i jego przetworów. Wyjątek stanowią jedynie przysyłki tranzytowe z Rumunii, transporty do G. Śląska, oraz wywóz jaj w granicach kontyngentu.

RUBEL SOWIECKI. Z Moskwy donoszą, że Bank państwa ogłosił nowy kurs waluty zagranicznej: funt szterl. — 7 milionów rb., dolar — 965.000 rb., frank J 75.000 rb., marka niemiecka — 6900 rb.

WIADOMOŚCI Z GIELDY KRAKOWSKIEJ. Ostatnie przedświąteczne zebranie giełdy w czwartek, niewiele przyniosło zmian w sposobieniu dla walut i dewiz zagranicznych w porównaniu ze środowym zebraniem. Dolary utrzymywały się na poziomie wczorajszego swego kursu, marka niemiecka osłabła jeszcze w szacowaniach gotówkowych i przekazyowych, korona czeska i korona niem. austr. prawie bez zmiany. Ruch stały na ogół. Akcyje bankowe i papiery lokacyjne bez zainteresowania. Brak ożywienia przed świętami zaznaczył się i na rynku efektów przemysłowych, górniczych i handlowych. Po kursach niezmiennych, malej partjami nabywano: Zielonewski, Tepege, P. T. H., Polska Nafta, Parowozy, Chodorow, Trzebińska żolazka, Glob.

Szacowania czwartkowe wynosily: dolary ameryk. 3.750 Mk., dolary kanad. 3.550 Mk., funty szterl. 16.700—16.900 Mk., franki szwajc. 750 Mk., franki franc. 345—350 Mk., franki belg. 330—335 Mk., liry 200—205 Mk., jeje 24 Mk., marki niem. 12 Mk. 50 f., flor. holend. 1.400 Mk., korona duńska 800 Mk., korona szwajc. 900 Mk., korona norw. 670 Mk., korona czeska 75 Mk., korona niem. austr. 49 fen.

Przekazy: na Berlin 12 Mk. 85 fen., na Pragę 76 Mk. 25 fen., na Wiedeń 50 fen.

WYKAZ GIELDY W KRAKOWIE

z dnia 13 kwietnia 1922 r.

Waluty i dewizy:	ofiarow.	tytułowa	transakc.
Dolary St. Zł.	3750	3850	4700
Franki francuskie	345	350	360
Franki belgijskie	330	335	345
Franki szwajcarskie	740	750	760
Funty szterlingi	16500	17000	16000
Marki niemieckie	125	130	125
Korony austriackie	75	75	75
„szwajcarskie”	450	5	43
„węgierskie”	—	—	—
„duńskie”	—	—	—
„norwskie”	—	—	—
Fal norweska	—	—	—
Liry włoskie	—	—	—
Marki fińskie	—	—	—
Florany holenderskie	—	—	—
Wielki carak	—	—	—
„duńskie”	—	—	—
„—”	—	—	—
„—”	—	—	—

Akcyje bankowe:

Polski Bank Przemysłowy i-Imm.	600	700
Bank Handlowy w Warszawie	300	350
„Miejski”	675	725
Ziemski Bank Kredytowy	350	400
Powozyczny Bank Kredytowy S. A.	350	400
Bank Związkowy dla Krasow, Łabot Bank Handlowy w Warszawie	600	700
Bank Kredytowy w Warszawie	3300	3700
Bank Związkowy Spółek Zarobkowych Bank Komercyjny	—	—
Wieloletni Bank Związkowy „Mercur” T. A. Bank i Kantor wym.	—	—

Akcyje Tow. handl. i przem.	ofiarow.	tytułowa	transakc.
Polskie Tow. handl. i przem.	600	650	610
Filber Sp. a. h. p. z J. Bartow.	—	—	—
Handlowa Spółka akc. „Impex”	—	—	—
„Polski Glob” Tow. transport-handl.	—	—	—
K. Hartwig Dom eksp. ian Posnani	—	—	—
Zagłębie Polone	—	—	—
Warsz. Tow. akc. Handl. i Zegiel.	—	—	—
Zielonewski	—	—	—

A. KRZYWY.

WIATRAK.

Powieść współczesna.

— Nie rozumiem.
— Odłam skrajny nie jest wprawdzie zbyt silny, ale w razie secesji może wywierać osłabienie naszego klubu, a każde osłabienie stronnictwa może doprowadzić do tego, że przestaną się z nim liczyć.
— Więc dla utrzymania pozorów siły...
— Miły Boże, czego to się nie robi dla pozorów i — władzy. Zresztą, niech wam się nie zdaje, że takie stosunki panują jedynie w naszym towarzystwie z nieograniczoną poręczą. Ten sam, albo wiele podobny stan rzeczy, istnieje także gdzieś indziej. Im zaś większy klub, tem więcej możliwości rozumu. A co za sromotny byłby upadek dla takiego klubu. Każde stronnictwo posiada swego Brutusa-Rosenkranza, który gotów jest zabić. To też sytuacja jest dla umiarkowanego głębiej wynika, prostoproście komieczna.
— Chyba tragiczna.
— Pocóż nżywać wielkich słów do określenia małych spraw. Wszystkie stronnictwa w Sejmie zwalczają się i, wszystkie drżą przed sobą nawzajem. Ale ostrożnie, trzeźwo, nie brad tego nie należy. Ja naprzykład brwię się Sejmem i w Sejmie lepiej niż na oparciu i, zupełnie nie żałuję, że się dał wybrać posłem. A jest mi dobrze dlatego, że się niezem nie przejmuję, niezem nie przeze-ram, niezemu nie dziwię.

— Ależ tu ma głos także społeczeństwo.
— Ii, to gromada bezmyślna. Zresztą nie-ma obawy, ażeby potafia stojąc zdaleka, zrozumieć i grzyso, jakie odprawia się codziennie w tych murach. Ogół daje się por-rywać impulsem, to stara rzecz. Skoro mu taki Rosenkranz dobrze zadeklamuje z try-buny sejmowej, będzie szalał z radością i oklaskiwał go. Ogół patrzy na deklamację, interpelacje, gromkie słowa, korzyści gmin-nej, miejskie, powiatowe, wojewódzkie — nie na czyny. Zresztą Rosenkranz nie jest jedyny. Ot, patrzcie. W tej chwili szepczą sobie coś Zawilski z Lejczakiem. Czy wiecie kto jest pan Zawilski, ten Czesa z gębą wołobójcy?
— No?
— To jest figułka w naszym stronnictwie wiele wpływowa, poważna i grozna.
— Nie widziałem go na żadnej komisji, na plenum także nigdy głosu nie zabierał.
— A po co? To jest przecież specjalista od... rozbijania wieców.
— Co? kto?
— No tak. Zarecam wam słowem hono-ru uczciwego człowieka, że nie drwie ani stroje zarty. Świat posuwa się naprzód. I, tak samo jak istnieją dziś specjaliści lek-arzy, inżynierowie, akuszerki, krawcy czy szewcy, tak samo mamy obecnie w polityce specjalistów. Arkana polityki nowoczesnej są mocno zawilski wymagają dużej specjali-zacji, nie dziwieć się więc, że istnieją także specjaliści od rozbijania wieców.
— Nie lekceważcie sobie tego fachu dlatego tylko, że nam no, i jeszcze kilku naszym ko-legom udało się wejść do Sejmu bez pomocy takiej akuszerki.

Ohol Zawilski to geniusz w swoim fachu. Żaden klub w całym Sejmie nie posiada lep-szego nadeń mistrza. On wam potrafi robić na wiecu czy zgromadzeniu co mu się ży-wnie podoba ze zgromadzonymi. Zmusi wie-lich do oklasków, lub klątw i wyzwicki kiedy zechce, przeprowadzi wam wotum zaufania lub rozbije wiec przeciwnika. A wszystko wykona tak cudownie, jak najlepszy reży-ser w teatrze. Manipulacje wyborczą zna, jak umiętny karciaz swoich przeciwników lub wyłuskał dyrektor teatru wartość cnoty swoich baletnic.
— Przesada pan.
— Mówię prawdę, tylko wam się te rze-czy nie podobają, więc nazywacie to prze-sadą.
— Nawrot wybuchnął.
— Jakież jednak u licha są kwalifikacje takiego Zawilskiego w Sejmie.
— Toć powiedziałem wam już. Jest to zdolny praktyk porodowy. Wiedzie o tem, że Zawilski pracuje w ten sposób w partji od szeregu lat, jeszcze z dawnych czasów niowoli, że dzięki jego pracy zdobyliśmy co najmniej pobowę mandatów jakie obecnie posiadamy. To człowiek bardzo zasłużony. On przeprowadził więcej kampanji wieco-wych i przedwyborczych aniżeli którykol-wiek najbardziej zwycięski generał polski.
— Więc to są jego kwalifikacje, które dają mu prawo wywierać wpływ na naród!
— Zgódźmy się filozoficznie — tak! Ale przecież przyznacie, że takie kwalifikacje są jeszcze lepsze aniżeli tyłu naszych kolegów z rozmaitych klubów, którzy o świecie i ży-ciu t. k. małą pojęcie. Tak krowa Maćkowa o Pacyżu. Ten przynajmniej nieszkodliwy,

ale co powiecie naprzykład o Brzezińskim z klubu miast, który mimo to, że posiada za-ledwie niższą szkołę handlową, dającą w najlepszych warunkach, naprzykład prawo do koncesji na dom handlowy czy zleceniow-ny, jest referentem w komisji budżetowej. Od jego głosu, a liczą się z nim, gdyż ma za so-bie silny klub, zależy bezwzględnie budżet państwa. Czy wiecie, że ponieważ on czuje na fotel ministra skarbu, klub za jego dy-rektywą zwalczą każdego ministra skarbu, i będzie to czynił tak długo aż nasz Bazo-ziński wydrapie się na fotel.
— Proszę całkiem nie należy zbyt prze-jmować się takimi historyjkami, lecz brać je z filozoficznym spokojem.
— Chyba z cynicznym. Więc to mają być lekarze narodowi, lekarze społecznij.
— A są kretyni...
— Jak można dawać narwańcom lancet i żywe ciało narodu.
— Zamilkli.
— Czesański spoglądał na Nawrot z pewnem rozrzewnieniem. Jego uniesienie obserwo-wał z rozkoszą jak gdyby to był rumieniec niewinnej dziewczyny, upajał się jego wy-buchami, jak dobrym likierem lub cygarem po smaczny obiedzie. W gruncie rzeczy bowiem i w tym ironicznie tlił ból, który ukrywał pod maską zupełnej bez troski.
— Nawrotowi latały pod czaszką jakieś zło-byski, na ustach przeżuwał ostre słowa.
— Czesański wyjątkowo mający ochotę do ga-wędy nie wytrzymał.
— Mógłbym wam jeszcze dla całokształtu opowiedzieć coś pociesznego o Wiewiórskim z naszego klubu, który agituje wśród robo-cianzy w swoim okręgu wyborczym przeciw-

ko płaceniu podatków a tu, na równi ze wszystkimi głosuje za nimi, mógłbym wam opowiedzieć, jak to Wawrzyniak z partji nie-podległego chłopstwa, dawał urzędniczo ja-pówki za załatwienie jakiejś sprawy urzęd-owej, a równocześnie głosował za karą śmier-ci na łapowników i dających łapówki, i wie-le, wiele innych niemniej uczynnych history-jek ze wszystkich klubów, ale czyż to war-to? Na jedno wam tylko zwracam uwagę i z naciskiem podkreślam — takie rzeczy dzieją się nietylko u nas i nietylko w tym lub owym klubie, ale prawie we wszystkich. Stąd ta harmonijna równowaga sił. Równo-cześnie jednak uważam sobie za obowiązek podkreślić, że nie należy brać tego zbyt tra-gicznie. Skoro niema na świecie całym jed-nej chociażby grupy zawodowej, wśród której nie byłoby ludzi złych, to dlaczego właściciele mielibyśmy żądać od naszych po-loszych rzeczy nadzwyczajnych. Nie lepiej działać się dawniej i dzieje dziś jeszcze w izbach poselskich zagranicznych. Dziwił pana prawdopodobnie zimna krew z jaką to mówię, ale ja trzymam się w życiu słów genjalskich Marka Aureliusza, który powiada: „Kto widział teraźniejszość, wi-dział wszystko, od wieczności do wieczno-ści. Wszystko bowiem jest jednakiego ro-dzaju i kształtu“. Natura ludzka nie wiele zmienia się mimo upływu tysięcy lat, więc po co tragiczować, widząc zło. Ono było, jest i będzie. Zresztą, Sejm nasz posiada więk-szość ludzi uczciwych, dobrych i mądrych.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Rok zał. 1863. **NAJSTARSZA** Rok zał. 1863.
KRAKOWSKA PAROWA FABRYKA
WODEK I LIKIERÓW
Józefa Kulczyńskiego
w Krakowie, ul. Florjańska L. 55.
po gruntownem odnowieniu i zremontowaniu poleca swoja przedwojennej jakości
= ZNAKOMITE WODKI I LIKIERY =
OKAZJA! Na święta po cenach fabrycznych. **OKAZJA!**
O dobroci prosimy przekonać się
w Probierni fabrycznej przy ul. Florjańskiej L. 55. w Krakowie.
Sprzedaż detaliczna: w sklepie fabrycznym.
Sprzedaż hurtowna na prowincję:
Dom handlowo-przemysłowy IGNACY MUSIAŁKOWSKI
Kraków, Rynek główny 34.

SYNDYKAT ROLNICZY W KRAKOWIE
plac Szczepański 6
sprzedaje do zasiewów wiosennych:
Oryginalny owies szwedzki ze Svalöf
w trzech odmianach: Zwycięzca, Ligowo, Złoty Deszcz.
Oryginalny Jęczmień „HANNA“ z Czechosłowacyi.
Oryginalną LUCERNĘ FRANCUSKĄ.
Oryginalny Koński Ząb Amerykański „Virginja“
wszystko wzamian za żyto lub za gotówkę. 27
Bliższe warunki w godzinach biurowych od 9—2 pop.

Rozkład jazdy kolei żelaznych

z Krakowa do Lwowa, Lublina, N. Sącza, Zakopanego, Wieliczki, Kocmyrzowa.

Nr 1	o g. 0:14	posp.	do Lwowa;
Nr 603	o g. 5:20	posp.	do Krynic i Zagórz;
Nr 6103	o g. 5:40	posp.	do Zakopanego i Rahki;
Nr 721	o g. 7:05	osob.	do Lublina przez Roz-wadów i Rzeszowa;
Nr 221	o g. 7:50	osob.	do Rochai;
Nr 1411	o g. 8:25	osob.	do Wieliczki;
Nr 6101	o g. 9:00	posp.	do Zakopanego;
Nr 409	o g. 9:20	posp.	do Lwowa;
Nr 21	o g. 10:10	osob.	do Lwowa;
Nr 611	o g. 11:00	osob.	do Krynic przez Tar-nów, Stanisławow i Stry;
Nr 1213	o g. 13:25	osob.	do Zakopanego i N. Sącza przez Skawinę;
Nr 1413	o g. 14:00	osob.	do Wieliczki i Oświę-żmja przez Skawinę;
Nr 6219	o g. 14:20	osob.	do Kocmyrzowa;
Nr 225	o g. 14:35	osob.	do Tarnowa;
Nr 723	o g. 18:50	osob.	do Lublina pr. Rozwad.;
Nr 228	o g. 19:25	osob.	do Tarnowa;
Nr 28	o g. 19:55	osob.	do Lwowa;
Nr 1415	o g. 20:25	osob.	do Wieliczki;
Nr 618	o g. 20:55	osob.	do N. Sącza przez Tar-nów, Sambor i Stry;
Nr 1215	o g. 22:10	osob.	do Zakopanego i N. Sącza przez Skawinę;
Nr 25	o g. 23:10	osob.	do Lwowa.

Do Warszawy, Poznania, Piotrowic (Wiednia, Paryża), Cieszyzna.

Nr 4	o g. 0:05	posp.	do Warszawy;
Nr 16	o g. 0:50	osob.	do Warszawy;
Nr 24	o g. 5:00	osob.	do Piotrowic;
Nr 206	o g. 6:05	posp.	do Piotrowic (Pragi, Wie-dnia, Paryża);
Nr 2	o g. 6:42	posp.	do Warszawy;
Nr 124	o g. 8:20	osob.	do Żywca przez Dzie-dzice;
Nr 12	o g. 10:20	osob.	do Warszawy;
Nr 26	o g. 11:40	osob.	do Piotrowic;
Nr 1121	o g. 13:35	osob.	do Trzebin;
Nr 112	o g. 14:45	osob.	do Piotrowic;
Nr 912	o g. 17:00	osob.	do Warszawy przez De-blin;
Nr 122	o g. 17:40	osob.	do Cieszyzna i Żywca przez Dziedzice;
Nr 22	o g. 19:00	osob.	do Żywca przez Dziedzice;
Nr 14	o g. 19:35	osob.	do Warszawy;
Nr 410	o g. 21:45	posp.	do Poznania;
Nr 6	o g. 23:00	posp.	do Warszawy.

Poszukuję od zaraz
werkmistrza
z dwoma lub trzema wyuczonymi siłami do fabryki kilimów i dywanów, który jest w tej branży dobrze obeznany (jak w farbowaniu, przelazieniu wełny itp.) i któryby mógł nowe siły wyuczyć. Ewil. jedna familja, która jest wprawna w wy-robie kilimów.
Podróż będzie zwrócona. Reflektuje się tylko na pierwszorzędne siły. Zgłoszenia z podaniem poborów i odpisem świadectw proszę przesać do
P. Pokora — Wejherowo (Pomorze).

POLSKI BANK HANDLOWO-PRZEMYSŁOWY
Sp. Akc. W KRAKOWIE.
Uchwała Walnego Zgromadzenia akcjonariuszy Polskiego Banku Handlowo-Przemysłowego Spółki Akcyjnej w Krakowie z dnia 30 lipca 1921 r. pod-wyższono kapitał akcyjny Banku z 100,000,000 Mkp. na 500,000,000—
Rada Zawiadowcza Banku na podstawie zezwo-lenia Ministerstwa Skarbu w porozumieniu z Mini-sterstwem Przemysłu i Handlu z dnia 17 lutego 1922 r. Nr DK 2-4/22/III postanowiła narazie przystąpić do podwyższenia kapitału akcyjnego z Mkp 100,000,000— na Mkp 500,000,000— przez wydanie nowych 200,000 sztuk akcji imiennej wartości po 1000 Mkp, których emisję przeprowadza się na następujących warunkach:
1) Dotychczasowym akcjonariuszom przysługuje prawo pierwszeństwa w nabyciu nowych akcji w stosunku jednej akcji nowej za trzy dawne. Prawo to mogą akcjonariusze wykryścić w przecią-gu dwóch miesięcy od dnia ogłoszenia subskrypcji.
2) Cenę emisyjną nowych akcji oznacza się dla dawnych akcjonariuszy wykonujących prawo poboru na 1100 Mkp, dla nowych sub krybentów zaś na 1300 Mkp, do czego dolicza się opłaty skar-bowe i podatek giełdowy.
3) Z ceny emisyjnej 1000 Mkp będzie wliczone do kapitału akcyjnego, reszta po strąceniu kosztów emisji do kapitału zasobowego.
4) Rozdział akcji przeprowadza Rada Zawi-adowcza.
5) Nowe akcje nieszczęśliwie będą w zyskach Spółki od dnia 1. stycznia 1922 r. 524
Przedruku nieplacimy. Rada Zawiadowcza.

CENTRALNE BIURO SPEDYCYJNE
W. BUJAŃSKI, KRAKÓW
Andrzeja Potockiego 9 (dom własny) tel. 3218 i 19
osł. ntecznia spedycje krajowe i zagraniczne.
Przewóz mebli własnymi wozami meblowymi 409
i wagonami kolejowymi — Własne stajnie i wozownia.

Węgiel z kopalni „Kmita“ Węgiel
w TENCZYNKU
Wartość kaloryczna 6600 kaloryi. Dostawa wagonami do wszystkich stacyi kolejowych Rzecz. Polsk. 6.600 kaloryi. Wartość kaloryczna 6.600 kaloryi.
W Krakowie sprzedaż detaliczna z dostawą. Ceny konkurencyjne.
Zamówienia przyjmuje zastępca:
Firma: WŁADYSŁAW JANKOWSKI 408
Składy węgla, drzewa i materiałów budowlanych
Biuro: Kapucyńska 3. Kraków Składy: Podgórze-Wisła.
Telef. 3208. Telef. 3096.

Poszukujemy dzielnych FACHOWCÓW - AKWIZYTORÓW
do sprzedaży maszyn dla obróbki drzewa.
Reflektujemy tylko na pierwszorzędne siły z odpowiednim technicznym wykształceniem
Panowie władający prócz polskiego dostatecznie językiem niemieckim, także z branży przemysłu drzewnego mając rozległe stosunki i zechcą się z nami, zechcą łask. złożyć swe oferty z życio-rysem, odpisem świadectw, fotografią i podaniem źródeł referencyj do
Fabryka Maszyn C. Blumwe i Syn
Tow. Akc. 508
Bydgoszcz — Wilczak ul. Nakielska 26.

D. Berkowicz
Wytwórnia artykułów dla odlewni żelaza, metali, kopalni, hut i fabryk maszyn
Częstochowa, ul. Kościuszki 45.
Oddział w Warszawie, ul. Solca 51
Telefon 405. 4-47 dawny. 528
dostarcza: grafit, tyglę grafitowe, tarcze szmer-glowe, ce. ię szamotowa, glinkę ogniotrwała, węgiel drzewny, sztyfty formerskie, szcztolki do czyszczenia odlewów, lakiery do żelaza, terpentynę „Süderosten“, carbolinum, smoleń drzewian, oleje mineralne, smar do wozów i łożysk „Tovotte“, cement i gips.

BAZAR POLSKI S. A.
WISLNA L. 3.
Nadeszły etaminy, płótna, materiały ubraniowe, zefiry, oxfordy, bielizna damska, cienkie pończochy bez szwu, mydło z fabryk „TRZEBINIAI „Mewa“ i t. p.

GORZELNIA KONIAKOW
w Poznaniu
Iow. z o. p. ul. Skarbowa 21, poleca wyroby swoje znane z wy-borowej jakości, w mniejszych partjach i wagonami w beczkach i butelkach. 2768

Założony przed 22 laty **HANDLOWO-PRZEMYSŁOWY**
Związek kat. Krawców w Krakowie
ul. Florjańska 7. tuż przy Rynku
otrzymał już na **CZARNE MATERIAŁY**
za letnie sukni, na zarzutki, surduty, spodnie i t. d.
Przyjmie również zamówienia na miarę podług naj-nowszych żaradki dla Panów. Wypra owanie pier-wszorzędne, a to tak z własnego jak i powierzego ma-teryału. Wielki wybór materjałów.
ZIFLONE SUKNO BILARDOWE już tylko w 180 cm. szerokości na s.ładzie. DYP-KCYA.

Herbatniki angielskie
pierwszorzędnej jakości
(Cakes Biscuits supérieurs)
próbna paczka cztery kilo netto (około 1700 sztuk) M. 8.750 — opłatnie do każdej miejscowości pocztow-nej dostarcza 456
PAROWA FABRYKA CIAST ANGIELSKICH
Stanisław Gurgul, Jarosław.

WYKWINTNE URZĄDZENIA
MEBLOWE
do salonów, gabinetów, jadalni, sypialni, biur i t. p. poleca 197
KAJETAN DUDZIAK
Kraków, ul. Florjańska L. 47.